

V I E N Y B Ė

1886 ★ OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD ★ 1984

98 M. 1 N.

192 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

1984 M. SAUSIO [JANUARY] 15 D.

Telephone
[212] 277-7257

50 CENTU

RUOŠIASI VII-TAI ŠOKIŲ ŠVENTEI

Įvyks Clevelande, 1984 m. liepos 1 dieną

Septintajai Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventei, pradėta ruošti 1982 metų pavasarį. Lietuvių tautinių šokių institutas (LTŠI) paskyrė šokių direktorę Jadvygą Reginienę, kuri drauge su LTŠI pirm. Galina Gobiene sudarė Šventės šokių programą, o JAV LB Krašto valdyba (pirm. V. Kutkus) paskyrė šventei rengti k-to pirmininku dr. Antaną Butkų.

Meninė programa. Institutas surengė du vienos savaitės kursus Dainavos stovykloje, kuriuose dalyvavo bent po vieną atstovą iš visų šokių grupių, užsiregistravusių dalyvauti šokių šventėje. Kursantai buvo išmokyti visus 22 šokius, kurie sudarys 7-tosios Šventės programą. Dalis jų bus šokami pirmą kartą. Tų šokių paruošimą atliks grupių vadovai savose vietovėse, o Instituto atstovės juos derins vietovių aplankymo metu. Šokius palydės jungtinis choras, sudarytas iš Chicagos, Clevelando ir Toronto choristų. Jo programa, gaidomis ir paruošimu rūpinasi choro direktorius Bronius Kazėnas iš Kent universiteto. Muzikos direktorius Algis Modestas iš Chicagos rūpinasi orkestru, kurį sudarys kanklės ir simfoninis orkestras.

Rengimo k-tas. Jo sudarymas gerokai užtruko. Daug prisidėjo ir tas, kad Clevelande Šventė ruošiama pirmą kartą. Antra priežastis, kad Koliziejus gali sutalpinti 17,000 žiūrovų, o Clevelandas per maža lietuvių kolonija, kad galėtų patys vieni tai atlikti. Tad buvo dedamos pastangos į Komitetą įtraukti ir iš Chicagos lietuvių. Trečia, k-to pirmininko paskyrimas buvo per anksti paskelbtas spaudoje. Ketvirta, II PLD rengimas pareikalavo daug darbo jėgų ir lėšų. Reikėjo laiko, kad aukotojai ir rengėjai atsipūstų,

tad Šventės darbo dar nebuvo galima pradėti.

Organizacinis k-tas ir visos k-jos jau sudarytos. Dar reikės Šventės tvarkdarių ir kt., kurie bus kviečiami vėliau.

K-to pirmininko pavaduotojas Andrius Mackevičius (216) 731-2705. Šalia tiesioginio pirmininko pavadavimo darbų jis koordinuoja sąmatų sudarymą, pajamų bei išlaidų aprobavimą ir palaiko ryšius su Bilietų platinimo, Loterijos Suvenyrų bei Banketo k-jų pirmininkais. Biudžetas siekia 200,000 dolerių. Sekretorė yra Nijolė Maželienė, o išdininkė Rūta Butkute-Marino.

KOMISIJOS

Lėšų telkimui vadovauja dr. Ferd. Vyt. Kaunas (312) 653-1381. Lėšos telkiamos mecenatų, iš Apygardų ir Apylinkių, pagal apylinkių dydį paskiriant kvotas, iš loterijos bilietų, suvenyrų ir iš išplatintų Šventės bilietų.

Šventės bilietai. Jų platinimu rūpinasi Valdonės Žiedonienės komisija (216) 481-8023. Bilietus bus galima įsigyti per LB apylinkes, per šokėjų grupes, per lietuvių biznio įstaigas ir per Koliziejaus Tikectroną, kuris veiks visoje Amerikoje ir užteks tik paskambinti jo numeriu, pranešti savo Visa ar kokį kitą banko sąskaitos numerį ir bilietai bus išrašomi tą pačią dieną eilės pirmumo tvarka.

Loterijos komisijai vadovauja Bronius Nainys iš Clevelando (216) 481-8472. Kaip ir kiekvienoje šokių šventėje, taip ir Septintoje bus platinamos loterijos bilietų knygučių per šokėjus, per Apylinkes, per Apygardas ir pavieniui. Šiuo metu yra komplektuojami fantai ir gaminami bilietai.

Nukelta į 5 psl.

ŽIEMA.

R. Kisieliaus nuotr.

Amerikos Lietuvių Kongresas 1984 m.

Amerikos Lietuvių Taryba 1984 m. spalio 27-28 d. Chicagoje šaukia dešimtąjį Amerikos Lietuvių Kongresą. Jame dalyvauti bus sukviesti lietuviškųjų patriotinių organizacijų atstovai. Amerikos Lietuvių Tarybos posėdyje sausio 6 d. išrinkta pagrindinė kongresui rengti komisija: Daina Dumbrienė, inž. Grožvydas Lazauskas ir dr. Vladas

Simaitis. Komisija veiklą praplės sudarydama antrines komisijas įvairiems su kongresu susijusiems reikalams.

Posėdį, pirmininkui dr. K. Sidlauskui negalėjus dalyvauti, pravedė vicepirmininkas Teodoras Blinstrubas.

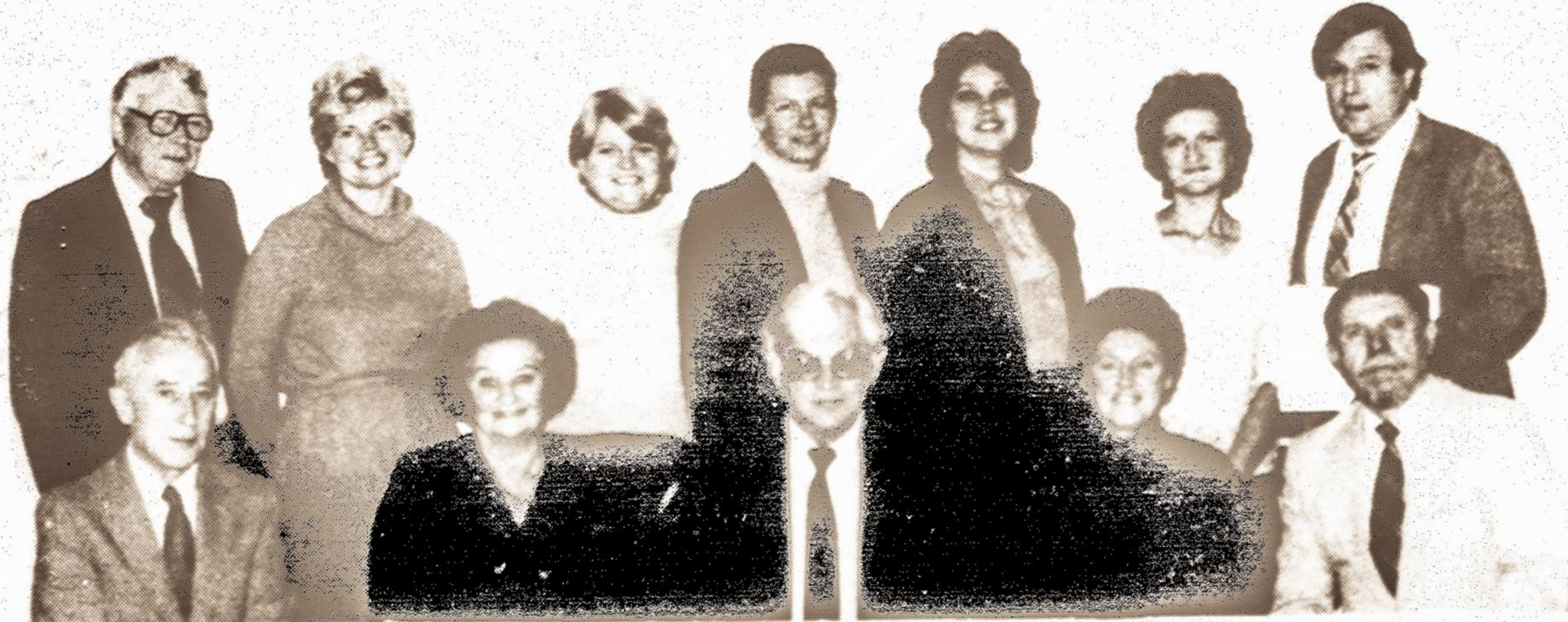
Dalyvavo: dr. L. Kriaučeliūnas, dr. Vl. Šimaitis, J. Talandis, inž. Gr. Lazauskas, adv. A. Domanskis, M. Pranevičius, P. Bučas, D. Dumbrienė, E. Smilgys, R. Tričytė, I. Blinstrubienė, kun. J. Prunskis ir svečias Juozas Laučka, atvykęs iš Washingtono.

Darbais pasiskirstė komisijos: Politinė — pirm. dr. J. Valaitis, nariai: J. Talandis, St. Balzekas, dr. Vl. Šimaitis, P. Bučas, adv. A. Domanskis.

Visuomeniniams reikalams — pirm. dr. L. Kriaučeliūnas, nariai: D. Dumbrienė, R. Tričytė, P. Bučas.

Finansų — pirm. M. Pranevičius, J. Valaitis, inž. Gr. Lazauskas, P. Bučas.

Nukelta į 5 psl.

VII-tos Tautinių Šokių šventės komitetas su pirm. dr. Antanu Butkum [sėdi viduryje]. VII-toji Tautinių šokių šventė įvyks liepos 1 d. prie Clevelando. V. Bacevičiaus nuotr.

Vienybe is published twice a month by Valerie Tysliava and son Joseph N. Tysliava at 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Second Class postage paid at Brooklyn, N. Y. Postmaster: Send address changes to Vienybe, 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207.

Subscription per year \$10.00. By First-Class mail \$25.00.

Staff: Editor: Jonas Valaitis; Managing and Layout editor: Valerie Tysliava; Assistant: Edmund Vaičiulis; Composition: Ann Waivada; Business Manager and Photo editor: Joseph N. Tysliava.

Contributing editors and writers: Dr. Algirdas Budreckis, Demie Jonaitis, Charles P. Kal, Jonas Kiznis, Juozas Kreivėnas, Salomeja Narkeliūnaite, Edvardas Šulaitis, Vytautas Zalatorius.

125 metai nuo Vinco Kudirkos gimimo

Pereitų metų gruodžio 31-ąją dieną suėjo 125-eri metai nuo Lietuvos himno autoriaus dr. Vinco Kudirkos gimimo. Jis buvo gimęs 1858 m. gruodžio 31 d. Paežeriuose, Vilkaviškio apskr. Jis paveldėjo tėvo turta, jo būdo savybes, savarankiškumą, iniciatyvą. Iš motinos — asmenybę, meną, gražų balsą. Motina gražiai dainavusi, gražiai marginusi margučius, buvusi iškalbinga. Kai motina, džiovos pakirsta, mirė, Vincukas ėjo vos dešimtuošius metus.

Buvo labai gabus — pralenkė visus mokinius. Paežerių pradžios mokyklą Vincas baigė 1871 m. Buvo visur laukiamas: gražus, pilnas sąmojaus, muzikalus, iškalbus. Sidabro medaliu baigė Marijampolės gimnaziją 1881 m. Tėvas buvo privertęs mokyti Seinų kunigų seminarijoj. Mokėsi 2 metus. Dėl stokos pašaukimo — iš jos pašalintas.

Gimnazijoj mokslo draugui Jonui Jablonskiui lotyniškai parašė: . . . "Tebūnie Tavo draugo atvaizdas tikro draugiškumo prisiminimui. Vincas pažįsta lyrą ir citrą." . . .

Kudirka grojo smuiku, kurį pats pasidarė. Vėliau išgijo profesionalų gamintus: smuiką, violenčelę, kankles. Jie rasti namuose Kudirkai mirus.

Literatūroj įtakos sėmėsi daugiausia Adomo Mickevičiaus kūryboje, o muzikoje — Austrijos kompozitorių.

Be jokios piniginės paramos išvyko mokyti į Varšuvos universitetą. Būdamas gabus kalboms ir literatūrai įstojo į istorijos-filologijos fakultetą. Pasimokęs metus laiko perėjo į medicinos fakultetą, stengdamasis išgyti praktišką, pajamas teikiančią profesiją, tapo medicinos daktaru.

☆ ☆ ☆

Perskaitęs **Aušrą**, į aušrininkus įsirikiavo 1886-aisiais metais, tais pačiais, kaip Plymouth, Pennsylvania, pradėjo eiti Vienybė Lietuvninkų (tada vadinosi Wienibe Lietuwininkų).

Uždarbiaudamas pamokomis įsivėlė ir į politiką — išvertė ir sutrumpino Markso Kapitalą, ir jį padauginęs hektografu — išleido. Už tai 1885 m. buvo suimtas, pašalintas iš universiteto ir įkalinamas. 1887 m. tačiau vėl į Universitetą priimtas. 1889 m. gavo daktaro laipsnį. Baigęs mediciną, įsikūrė Šakiuose ir pradėjo versti gydytojo praktika.

Plokščiuose pas Kriaučiuos susipažino su Šuomių profesorium Mikkola ir Valerija Kraševskiene, kurie Kudirkai daug padėjo.

☆ ☆ ☆

Džiugu, kad vieną po kito dabartinės Lietuvos istorikai gražiai pagerbia ir prisimena didžiuosius lietuvių gaidintojus. Nors nemini, kad Kudirka yra Lietuvos himno autorius, pagerbia jį kaip rašytoją, lietuvių ugdytoją, muziką, pažymi faktą, kad Kudirka su Amerikos lietuvių palaikė glaudžius ryšius, kad bendradarbiavo čia leidžiamoje spaudoje, ypač **Vienybėje Lietuvninkų**. Pažymi, kad jo raštus išleido Tėvynės Mylėtojų Draugija, įsisteigusi 1896 m. Tuose raštuose daug lietuviškos dvasios, caro valdžiai kritikos, istorinės Lietuvos kitų tautų lietuvių įvertinimo.

☆ ☆ ☆

Užsidarius **Aušrai**, Kudirkos buvo leidžiamas **Varpas, Ūkininkas** Lietuvoje, bet Kudirka uoliai bendradarbiavęs ir **Vienybėje Lietuvninkų**, nes jį ėjo **Aušros** pramintaisiais takais.

Kudirka bendradarbiavo su Amerikoje gyvenančiu dr. Jonu Šliūpu, kuris New Yorke leido ir redagavo **Lietuviškąjį Balsą**. Kudirka talkino Tėvynės Mylėtojų Draugijai. Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, kuriais rūpinosi pereito šimtmečio pabaigoje dr. Jonas Šliūpas, **Vienybės Lietuvninkų** redaktoriai, ypač Petras Mykolainis, kurį dar šiuos žodžius rašančiam teko gerai pažinti, teko daug ir apie Kudirką išsikalbėti ir net Mykolainio laidotuviuose dalyvauti.

☆ ☆ ☆

Kai Kudirka 1898 m. sunkiai susirgo, jis pagalbos kreipėsi į Amerikos ir Anglijos lietuvius.

1898 m. rugpjūčio 3 d. **Vienybėje Lietuvninkų** atspausdintas Kudirkos laiškas, rašytas iš Naumiesčio (dabar Kudirkos Naumiesčio). Jame, tarp kita, Kudirka rašo:

"... Žinote gerai mano materialią prisilaikymą ir mano veiksmus, veikiančius ir veikiu, ar negalėtumėt bent kiek mane sušelpiti. Kiek galite. Rudenį, žiemą ir pavasarį išgulėjau lovoje. Dabar vaikštinėjau, bet tikrai po kambarį. Iki žiemai dar turbūt išliksiu gyvas..."

Nukelta į 3 psl.

SAULĖLYDŽIO ŽAROS

1944-45 m. iš Lietuvos į Vakarus pasitraukė įvairaus amžiaus žmonių, bet daugiausia tai buvo stiprūs vidutinio amžiaus žmonės. Dabar atėjo laikas, kai tie žmonės paseno ir maždaug masėmis vėl traukiasi, tik ne į Vakarus, o į kitą pasaulį. Florida jau nusėta pensininkų kolonijomis. Kitur statomi pensininkams apartamentai ir t. t. Senosios kolonijos retėja, jose vis gausėja pražilusių ir nuplikusių. Vis tai užbaigos ženklai. . .

Ši "dipysų" senatvė turi sunkių problemų. Žmonės daug dirbo visuomeniniuose ir tautinės kultūros baruose. Susirinko daug vertingo bagažo, kurį į aną pasaulį pasiimti niekas nepasiims. Išveivų lietuviškoji jaunoji karta šioje srityje nesukelia nei didelio džiaugsmo nei vilčių.

Spaudoje pagausėjo straipsnių senatvės temomis ir ypač lituanistinio rūpesčio. Va, **Draugas** (XII.3) skelbia kun. Pr. Garšvos vedamąjį "Rūpestis amžiaus įprasminimu". Tik keista, kad autorius rūpinasi ne tiek amžiaus įprasminimu, kiek palengvinimu seniesiems jų senatvės vargų. Reikia pripažinti, kad amerikiečiai yra labai daug padarę susenusių senatvės dienoms palengvinti.

• • •

Ir **Dirva** prideda, kad tai "yra tik maža dalis tokių ir panašių rūpesčių". Sako, "nemalonu rengtis kažkada būsimoms lietuvių laidotuviams išveivijai, kuri dar gyvai krupta, garsiai klega ir savo pagudai vaizduojasi šviesią ateitį". Sako, šie lituanistikos turtai turi būti kur nors priglausti, bet jų nesutalpinti nei "Alkos" muziejus, nei Chicagoje Jaunimo centras. Ir **Dirva** - judina jau nuo seno daug kartų judintą reikalą: reikia statyti erdvę ir saugų centriniam pasaulio lietuvių archyvui pastatą.

• • •

Keista, kad daug kas, ne tik **Dirva**, užsimena apie muziejams patalpų statybą, bet niekas neužsimena apie kitą svarbų esminį reikalą, apie kadrus, kurie muziejuose dirbs.

Gausu visokių jaunų daktarų, inžinierių ir t. t. — vis gerai apsimokančių profesijų. Bet jau dabar su lituanistikos rinkiniais yra ne tiek bėdos kad jų yra, bet kad nėra kvalifikuotų specialistų, kurių dėka tie rinkiniai įgautų moksliniam darbui reikalingas formas. Šiems specialistams būtinas kuo gilesnis pasiimtos srities pažinimas. Teoretinį pasiruošimą tenka jungti su atkakliu darbu ir rūpestingumu. Tai yra amatas ne iš reikalo, o iš pašaukimo.

Kiek nors turint reikalą su mūsų jaunąja karta, yra pagrindo spėti, kad kandidatų į tokius kadrus atsirastų, tik reikia jų ieškoti arba savaimė pasireiškusių pastebėti. Tarp pirmaeilų būtinybių reikia pastudijuoti šiuo lituanistinių kadrų materialinio išsilaukimo pagrindus.

Patarlė sako, kad verdamas žūbų neištaisyti. Ir su šiuo lituanistinių turtų palikimo reikalu nieko rimto neatsitiks, jei visi darbai ir pasibaigs laikraštinių straipsnių rašymu. Manding, čia iniciatyva priklauso ligi šiol šiuo reikalu nesidomėjusiai Lietuvos Bendruomenėi, kuriai nors jos įstaigai.

Į senstelėjusių duris vis drąsiau senatvei besibeldžiant, ši reikalą reikia laikyti jau labai skubiu.

Iš išveivų lituanistinio švietimo paguodos nedaug. Didelėmis tėvų bei mokytojų aukomis ir pasišventimu laikytos šeštadieninės mokyklos nepajėgė įtvirtinti jaunojoje kartoje lietuviškas. Lietuviškąjį mokinius nuėjo į sudėtingą kitataučių gyvenimą ir nesiteikė domėtis savo tėvų lietuviškumu. Išvyravo pažiūra, kad lietuviškas maždaug yra neįdomi, o tėvai stipriai atsilikę nuo geros kultūros. Tik labai nedidelis praeiglo procentas lietuvių priėmė. Senoji karta nesuprato, kad jų vaikai neišvengiamai taps gyvenamo krašto visuomenės nariais, o prie lietuviškos jie galėtų pasilikti tik tam tikra forma. Buvo būtina suprasti realybę ir pasidaryti kai kurių išvadų.

Senoji karta sukauptė daug lituanistikos turtų. 1944-45 metai Vokietijoje pamokė, kad įvairių sričių lituanistikos reikia Vakaruose turėti atsargas. Be senųjų Amerikos lietuvių būtų buvę rieta. Bet pastaruoju metu ši senoji karta vis labiau nustemba: lituanistikos turtų nėra kam palikti, o senatvė jau lipa ant kulnų. Dalykiškai šią bėdą išdėstė **Dirva** (XI.24). Sako, yra klausimų, į kuriuos atsakyti nelengva:

— Kur dėti per ilgus metus sukauptą biblioteką, kurioje yra retų ir dabar sunkiai gaunamų leidinių?

— Kam atiduoti brangius mūsų dailininkų paveikslus, kuriais palikuonys visai nesidomi?

— Ar tikrai jau reikia išmesti į krepšį neišspausdintas muzikos kūrinių gaidas?

— Kaip išsaugoti ateičiai atsivežtus istorinės vertės dokumentus ir tokius pat suvenyrus?

— Ką daryti, kad autoriui mirus nedingtų mokslo veikalo rankraštis?

— Kam palikti reikšmingus Lietuvos politinių įvykių atsiminimus, kurių kol kas neįmanoma išleisti?

— Kur patalpinti 'mirusios' organizacijos archyvą?

Žurnalas "Pasaulio Lietuvis", leidžiamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, spalio mėn. laidoj skundžiasi, kad prenumerata \$10 paprastu paštu ir \$25 oro paštu, toli gražu nepadengia išlaidų. Šiemetinių nuostolių sudarys \$6,000. Žurnalas siunčiamas į 27 kraštus. Į P. Ameriką nemokamai siunčia 140 egz., nes tose šalyse doleriai neprieinami. Leidėjai padarė išvadą, kad "Pasaulio Lietuvius" Š. Amerikoje reikia 1,500 naujų prenumeratorių.

Vienybe, 1984 m. sausio 15 d.

Daug literatūros mėgėjų piktinasi **Draugo** premijuojamų romanų maža literatūrine verte. Kiti teigia, jog tie du tūkstančiai dolerių, kuriuos mūsų geravaliai tautiečiai skiria, duodami "už dyką".

Kai 1983 m. pasirodė premijuotas A. Kairio romanas "Kelionė į Vilnių", žinovai sakė, jog A. Kairys, nors ir savo dramas ir komedijas prastai parašo, tačiau jos dar vis tiek esančios šio to vertos... Tuo norėjo pasakyti, jog šis Kairio romanas visai nieko vertas...

Tą nuomonę dar sustiprino tame pačiame **Drauge** (1983 m. spalio 29 d.) tilpusi dr. Marijos Stankus-Saulaitės recenzija, kurioje ji abejoja, ar šis kūrinys iš viso begali būti vadinamas romanu... na, rašo: o jeigu jau romanas, tai esąs labai netobulas...

Štai aukščiau minėtoji kritikė apie A. Kairio knygą (duodame kai kurias ištraukas):

"Knygos **Kelionė į Vilnių** stilius niekuo nepasižymi. Keisti dialogai tarp motinos ir sūnaus, tam veikėjui netinkamas mintijimas, propagandinė retorika — tokia knygos proza. Lietuvių kalba itin bloga: žodžių sudėtis bei rašyba, linksniai, sakiniai bei jų skyryba ir sintaksė dažnai pasibaisėtini."

... "Daug kur veiksmožodžių laikas šokinėja. Keletas sakinių suvartyti į vieną, ir skyryba pasimetusi. Visa tai žemiau kritikos — nors knygoje šis posakis pakeistas į "virš kritikos" (psl. 240). Kokia bebūtų knyga, ją išleisti, kalbos nepataisius, yra nepateisinama."

"**Kelionė į Vilnių** yra melodramatiška, propagandinė knyga, ir tai — dvidešimt metų pavėluota. Gal kam ji atveria dabartinės Lietuvos liūdną gyvenimą, lietuvių materializmą. Bet tai tik romano užduotis. Romanas pirmiausia turi būti kūryba. A. Kairiui **Kelionė į Vilnių** nenusisekė."

Atkreiptinas dėmesys. Kairys dabar yra Amerikos Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas.

Tėviškės Žiburiuose to savaitraščio redaktorius kun. Pr. Gaida liūdnei rašo apie lietuviškųjų vienuolių išėvijoje likimą. Jis pažymi, jog lietuvių kandidatų ruoštis vienuoliais atsiranda tik vienas kitas, todėl tų vienuolių kai kurios nariais priima nelietuvių. Kun. Gaida rašo:

"Perdavimas lietuviškos vienuolijos į kitataučių rankas yra skaudi operacija, labai nuostolinga lietuvių tautai. Juk per ištisus dešimtmečius lietuviškos vienuolijos sutelkė daug dvasinio, kultūrinio ir medžiaginio turto. Visa tai netolimoje ateityje gali būti atiduota nelietuviams. Tuo būdu dings visas tas pagrindas, dėl kurio vienuolija buvo įsteigta. Išnyks esminė jos paskirtis, būtent, tarnauti lietuviams, kurių dar daug yra. Dėlto mūsų vienuolijos neturėtų skubėti atidaryti savo duris kitataučiams. Jei priimamas vienas kitas kandidatas kitatautis, sutinkantis išmokti lietuvių kalbą, pavojaus dar nėra. Tokie misijonieriškos dvasios žmonės yra pagalba lietuvių vienuolijoms pratęsti savo egzistenciją ir tuo pačiu tarnybą savajai tautai, belaukiant geresnio sprendimo. Tačiau priėmimas didesnio būrio kitataučių kandidatų į lietuvišką vienuoliją yra pavojingas. Taip, jis užtikrins ilgesnę vienuolijos egzistenciją, bet kartu užtikrins ir jos nulietuvėjimą bei lietuviškos misijos laidotuves."

Savo rašinio pabaigoje siūlo lietuviškoms vienuolijoms atsikviesti kandidatų iš... Lietuvos. Jis rašo, jog komunistinė Lenkijos vyriausybė jauniems kunigams teologijos studentams dažnai atvejais leidžia emigruoti.

Kun. Gaida aiškina, kad taip turėtų daryti ir sovietinė Lietuvos vyriausybė ir "galėtų rasti kelius emigruoti tokiems jaunuoliams ir jaunuolėms, kurie lietuviškų vienuolių gretas galėtų papildyti ir tuo būdu jų lietuviškumą sustiprinti."

Taigi, dabar nieko kito nelieka, kaip tik laukti mūsų išėvių vienuolijoms narių iš Lietuvos. Bet kol jų sulauktume, reikia dar pažymėti vieną nelabai linksmą faktą.

Pasirodo, kad kai kurie lietuviški vienuolynai savo nuožiūra negali pasirinkti lietuvių narių. Pavyzdžiui, jėzuitai savo naujokus turi ruošti Vokietijoje vokiečių žinioje. Vokiečių jėzuitų naujokyste neseniai bandė vienuoliu tapti jaunuolis Vilius Dundzila iš Chicagos, bet po metų laiko vokiečiai jam pasakė, jog jis jėzuitu negalės būti, nes esąs nepakankamai "agresyvus"...

Šiame krašte daug kur visi piliečiai, o jų tarpe ir lietuviai, vis labiau turi pergyventi nesaugumo jausmą. Nesaugu gatvėje pačiam žmogui (gali būti ne tik apiplėštas, bet sužalotas ir net užmuštas), nesaugu automobilistams gatvėje (ar net garaže) palikti savo automobilį, nesaugu net ir pačiuose namuose, kadangi ir jie dažnai apiplėšiami.

Nuo tokio fizinio teroro dabar kenčia visa Amerika. Nuo jo nukentčia ir lietuviškosios įstaigos. Pavyzdžiui, Chicagoje, tautiečiai jau bijosi važiuoti į lietuvių pagrindinę suėjimo vietą, taip vadinamą Jaunimo Centrą. Čia net dienos metu pavagia automobilius, išplėšia jų vertingesnes dalis ir net apiplėšia į tuos namus einančiuosius žmones.

Kuomet neseniai A. T. Antanaitis darė pranešimą apie savo kelionę į Lietuvą, iš jo paskaitos išėjo tautiečiai neberado net dviejų automobilių. Gerai, kad Antanaitis savo pranešimo nepatirštino ten vyraujančiomis neigiamybėms.

Bet kalbant apie asmens ir savo turto saugumą, tai jau Amerika sparčiai pralenkia kitus kraštus.

Geriausia visokių neigiamybių nesistengti ieškoti kitur. Geriau pasidairyti po savo nosimi, ir gal jų daugiau užtiksimė negu tolimuose kraštuose. O užtikus, gal ir atsirastų daugiau galimybių jas pašalinti. Šiandien — pavogdavo draugo mašiną, o rytoj — gali būti taip.

ADV. CHARLES P. KAL

Apie porą mėnesių per Lietuvos Aidų Radijo valandą Chicagoje išgirdau gražiai kalbantį lietuvi, kuris kalbėjo apie JAV valdžią. Savo kalba kalbėtojas mane sužavėjo, ypač dėl to, kad atvykęs iš rytinių valstijų, mokė lietuvių, kaip iškovoti Lietuvai nepriklausomybę. Aš, kaip profesionalas ir politikos mėgėjas, nenorėdamas jo per daug kritikuoti, noriu, tačiau, pataisyti jojo klaidą. Žinoma, jo geri noriai sveikintini, bet keliai neaiškūs ir net klaidingi.

Kalbėtojas teigė, kad, jei mes, lietuviai, norime bet ką iš Washingtono išsikovoti, tai reikia kreiptis į savo valstijos kongresmaną; esą jis atstovauja mus ir tik per jį tegalime ką nors iškovoti; esą kongresmanai turi autoritetą ir jie žino, kaip mūsų pageidavimus, reikalavimus ar norus "Lietuvai išvaduoti begalime išsikovoti"...

Turiu pasakyti, kad minėto kalbėtojo patarimai visiškai klaidingi. Mes JAV turime 435 kongresmanus ir 100 senatorių, pastarieji renkami 6-iesiems metams, ir kas du metai jų trečdalis perrenkamas. Kongreso atstovai renkami 2 metams; jie "nedalinami". Pvz., jeigu Joną išrinktume kongreso atstovu 2 metų terminui, bet jo išrinkimas priklausytų nuo jo partijos vadovybės, kurios visą laiką privalo klausyti; jeigu vadovybės neklausytų, tai po 2 metų termino, jis būtų prašalintas.

125 metai nuo Vinco Kudirkos gimimo

Atkelta iš 2 psl.

Vienybės Lietuvninkų tuolaikiniai redaktoriai Kudirkos bendraminčiai ir draugai J. Adomaitis-Dėdė Šernas ir Petras Mykolainis tuoj pat paragino kitus asmeniškai ir iš savo kišenių sudėję sunkiai uždirbtus centus, ir vis prašė pagalbos Kudirkai per laikraštį **Vienybę Lietuvninkų**, patys ėjo iš namų į namus, rinkdami iš vienybiečių centus ir siuntė į Naumių Kudirkai. Kudirkai daug pagelbėjo Tėvynės Mylėtojų Draugija ir Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Pirmajai pagalbai vienybiečiai 1898 m. rugpjūčio 17 d. iki spalio 26 d. Kudirkai nusiuntė \$32.25, už kuriuos Naumiestyje gavo 61 rublį. Gavęs pirmąją pagalbą, jis **Vienybėje Lietuvninkų** (1889 m. spalio 26 d.) pareiškė padėką. Jis rašė: "Visiems, kurie mano vargingame padėjime suteikė man per Redakciją... pagalbą pinigais, iš tikros širdies dėkavoju...". Ir vėliau **Vienybės Lietuvninkų** redaktoriai nuolat rinko Kudirkai šelpti aukas. **Vienybės Lietuvninkų** 1898 m. lapkričio 30 d. nr. 48 rašoma, kad ir Anglijos lietuviai Kudirkai gelbėjo.

☆ ☆ ☆

1902 m. spalio 24 d. ant dr. Vinco Kudirkos kapo Naumiestyje buvo pastatytas granitinis paminklas, vaizduojąs nulūžusį ažuolą su užrašu:

Tegu saulė Lietuvos tamsumus pašalina,
Ir šviesa ir tiesa mūs žingsnius telydi,
Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos Vienybė tezydi.

Vincas Kapsas

Naumiesčio policijos viršininkas Garolov įsakė parašą išskusti. Lietuvos nepriklausomybės laikais Kudirkos Naumiestyje pastatytas skulptoriaus V. Grybo sukurtas paminklas tebestovi ir dabar.

Kudirkos vardas lietuviams, kur jie begyventų, visų pirmiausia siejamas su Lietuvos himnu. Daugelis galėjo ir nežinoti Kudirkos gyvenimo smulkmenų ir jo veiklos, bet, kai giedamas Lietuvos himnas, kiekvienas pajaučia, kaip jį pagauna patriotinė dvasia ir uždega lietuviškai veiklai.

O kalbant apie lietuviškumą, tai įdomu prisiminti ir tai, kad ir pats Kudirkas savo gyvenime turėjo pergyventi įvairių momentų, kaip ir dažnam tais laikais būdavo. Ir vienas momentas jam buvo lemiantis. Prieš tai jautėsi lenku, kaip ir lietuvių kilmės, bet kai pamatė ir perskaitė dr. Basanavičiaus **Aušrą**, Kudirkas giliai susijaudino, apsisvarstė savo padėtį, suprato, ir įsitikino kad jis yra tikras lietuvis, ir tuo didžiavosi.

Lietuviams, kurie pernai paminėjo **Aušros** 100 metų sukaktį, tos sukakties minėjimą užsklendžiant, verta ir būtina prisiminti **Aušros** poveikyje lietuvių dirvon atėjusį dr. Vincą Kudirką, kurio veikla ir nuopelnai niekad neišblės iš lietuvių kultūros ir Lietuvos istorijos.

Jonas Valaitis

LOS ANGELES, CAL.

MIRĖ ANTANAS GULBINSKAS

Gruodžio 23 dieną, Arcadia, Cal. mirė Antanas Gulbinkas, 79 metų amžiaus, dideliame nuliūdime palikdamas žmoną Ilmarą Gulbinskiene, dukras Mildą Lenkauskienę su šeima, Nijolę Grakauskienę su šeima ir Lietuvos brolių ir seserį bei kitus artimuosius. Gruodžio 27 d. po pamaldų šv. Kazimiero bažnyčioje velionis buvo palaidotas Forest Lawn kapinėse.

Antanas iš profesijos buvo mokytojas. Atvykęs į Ameriką tuojau aktyviai įsijungė į lietuvišką veiklą. Priklausė įvairioms organizacijoms bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje ir buvo jos foto korespondentas. A. Gulbinko mirtimi lietuvių išėvija neteko lietuvių patrijoto.

PRIEŠVASARINIAI PARAPIJOS RENGINIAI BEI ĮVYKIAI

Kovo 4 d. šv. Kazimiero, Lietuvos ir parapijos globėjo 500 metų nuo jo mirties minėjimas. Kovo 1-3 dienomis maldos ir susitelkimo tridienis, vedamas svečio kunigo. Kovo 4 d., 10:30 val., iškilmingos mišios. Visos organizacijos, religinės bei tautinės kviečiamos dalyvauti uniformuoti ir su savo vėliavomis. Po pamaldų visų dalyvių bendra nuotrauka bažnyčios priekyje ir pietūs parapijos salėje. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti ir pagerbti savo vienintelį šventąjį.

Balandžio 11-15 dd. metinės visų lietuvių rekolekcijos, kurias praves kun. Vytautas Bagdonavičius, marionas, iš Chicagos, geras ir prityręs pamokslininkas, žurnalistas, kelių vertingų knygų autorius.

Birželio 17 d. 31-oji parapijos rengiama Lietuvių Diena, skirta šv. Kazimiero garbei, jo 500 metų mirties ir išaukstinimo proga. Prsidės pamaldomis ir po to Marshall High auditorijoje masinis lietuvių susirinkimas ir koncertas su iškilniais lietuviams dainininkais.

Los Angeles, Cal. šv. Kazimiero lietuvių parapijoje 1983 metais pakrikštyti 23 kūdikiai, susituokė 8 poros, mirė 24 asmenys.

Los Angeles lietuviai teatralai, kurie Lietuvių Teatro Festivalyje Chicagoje, suvaidino "Nepripažintą Tėvą" [trijų veiksmų dramą]. Šis kūrinys buvo suvaidintas lapkričio 27 d. Jaunimo Centro didž. salėje, kur buvo visi Festivalio įvykiai.

4

Los Angeles, Cal. susiorganizavęs Kalifornijos Lietuvių Golfo Klubas išsirinko valdybą: p-kas Jurgis Petkus; sekretorius Vytautas Plukas ir išdininkas Paulius Aras.

Į Revizijos Komisiją: Rūtą Arrienę ir Albinas Markevičius; turnyrų vadovas Vincas Bernota.

Klubo valdyba kviečia vyrus ir moteris golfo mėgėjus, gyvenančius ir kitose Kalifornijos vietovėse, įstoti į Klubą nariais. Tokiu būdu bus galima sudaryti žaidėjų tinklą tarpusavio žaidynėms arba svečiams — golfininkams, apsilankiusiems Kalifornijoje.

Informacijų skambinti nariams Pauliui Arui: (213) 393-5561, Albinui Markevičiui (213) 829-4757 arba Vyt. Plukui (213) 453-1504.

Norint į Klubą įstoti, rašyti ar skambinti sekretoriui Vyt. Plukas, P. O. Box 648, Santa Monica, Cal. 90406.

Komp. Tėvo Bruno Markaičio, S. J. naujai išleistas plokštelės pristatymas sausio 15 d., sekmadienį, 12 val., didžiojoje parapijos salėje. Visuomenė buvo supažindinta su komp. tėv. Bruno Markaičio naujai išleista muzikos plokštele. Žodžiai Bernardo Brazdžionio.

LIETUVOJE BAIGĖ MEDICINOS MOKSLUS

Dr. Dainius V. Mulokas, neseniai mirusio architekto Jono ir Jadvygos Mulokų sūnus, Vilniuje baigė medicinos studijas ir sugrįžo namo į Santa Monica, Kalifornijon.

Jis grįžo ne vienas — parsivežė Lietuvos gimusių ir ten taip pat daktarės laipsnį gavusią žmoną Loreta (Katarzytę) ir dviejų metų dukrelę Ievą. Abu daktarai žada laikyti valstybinius egzaminus ir gauti teisę verstis medicinos praktika Amerikoje.

Dr. Jonas Genys, Amer. Liet. Tarybos įgaliotinis Washingtone, gruodžio 28 d. su kitais Rytų Europos tautų atstovais, lankėsi Valstybės departamente aptarti pavergtąsias tautas liečiančius reikalus. Be kitų, plačiau išsikalbėjo su pareigūnais Valstybės departamente.

Clevelando skautai ir skautės ruošiasi Kaziuko mugei su savo mugininkais.

Clevelando skautės mokosi gaminti šiaudėmukus. Vadovė D. Vodapolienė V. Bacevičiaus nuotr.

Rašinio konkursas skirtas jaunimui

PLB Švietimo ir Tautinio Auklėjimo Komisija skelbia Jaunimui skirto romano/apysakos konkursą. Premija — \$1,000.00. Premijos mecenatė — Rožė G. Jasinskienė.

Romano/apysakos Konkurso temos bruožai:

1. Kūrinio tema, kuria autorius/autorė pasirenka, turi būti suprantama, — atitinkanti šių dienų jaunimui, jo mielai skaitoma; skirta jaunimui tarp 13 ir 18 metų (aukštesniosios mokyklos) amžiaus;

2. Premijos mecenatė pageidauja, kad kūrinys būtų iškelta jaunimo kilnumo, grožio pamokoma mintis.

Konkursui kūrinio įteikimo taisyklės:

1. Kūrinys turi būti rašytas mašinėle, pasirašytas slapyvardė.

2. Slapyvardė užrašoma ant, kartu su kūrinio siunčiamo, užklijuoto voko. Voke įdedamas lapas su šiomis žiniomis: kūrinio pavadinimas, tikrasis vardas ir pavardė, pilnas adresas ir telefonas.

3. Konkursiniai kūriniai atsiunčiami PLB Švietimo ir Tautinio Auklėjimo Komisijai iki 1985 m. vasario 16 d. (pašto antspauda), adresu:

PLB Jaunimo Romano/Apsakos
Konkursas
PLB Bustinė
5620 S. Claremont Ave.
Chicago, IL 60636

Premijuotas kurinys tampa PLB Švietimo ir Tautinio Auklėjimo Komisijos nuosavybe. Vertinimo Komisija bus paskelbta vėliau.

CHICAGOJE DIDELI ŠALČIAI

Chicagoje, kaip ir daugelyje kitų Amerikos vietovių, prieš Kalėdų šventes prasidėjo rekordiniai dideli šalčiai, kurie tęsėsi iki Naujųjų Metų. Apie 10 dienų temperatūra buvo nukritusi žemiau nulio, o vienu kartu siekė 25 laipsnius žemiau nulio. Tokių šalčių gruodžio mėnesyje niekada Chicagoje dar nėra buvę.

Šalčiai žmonėms padarė daug negerovių. Viena, reikėjo naudoti rekordinį kiekį kuro, kuris dabar labai brangus. Daugelyje namų sprogo kanalizacijos vamzdžiai, sugedo apšildymo sistemos, jau nekalbant apie automobilius. Daug žmonių mirė. Nukentėjo ir lietuviai. Štai, Cicero lietuvių kolonijoje, užsikimšus kaminui, nuo šildymo pečiaus dujų užtroško Vidas Sabrinskas, 28 m. amžiaus jaunuolis. Jo tėvai — Uršulė ir Juozas Sabrinskai blogoje padėtyje buvo nuvežti į ligoninę, kur atgavinti.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą rengia vasario 19 d. LB Vid. Apygardos valdyba Jaunimo Centre.

Vienybė, 1984 m. sausio 15 d.

ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Atkelta iš 1 psl.

Suvenyrais rūpinasi Birutė Vede-gienė ir Rūta Degutienė (216) 951-5011. Bus tradiciniai marškinė-liai, ženklai ir kitokie siurpryzai. Iš anksto užsisakiusiems bus duoda-mos nuolaidos, nes nereikės mokėti komisio.

Globos k-jai vadovauja Vytautas Jokūbaitis (216) 481-7161. Ji rūpi-nasi registracija, nakvynėm ir vie-tine transportacija. Šokėjų grupėm buvo išsiuntinėtos anketos, kurių dalis informacijos būtinai reikalin-ga Jokūbaitio k-jai. Malonėkite jas kuo skubiau sugražinti: 3000 Had-den Rd., Euclid, OH 44117.

Šventės Leidinio redaktorius žur-nalistas Alfonsas Nakas, iš Detroi-to (313; 645-5926), o jo adminis-tratorius Vytautas Staškus (216) 467-2756. Leidinyje bus išspausdin-ta Šventės programa, grupių apra-šymai su jų nuotraukomis, mece-na-tų, rėmėjų ir prekybininkų sveiki-nimai.

Garbės svečiai. Jų sarašą paruošia Šventei rengti k-to Garbės svečių k-ja, o tvirtina JAV LB Krašto valdyba.

Svečiai-žiūrovai. Kaip minėta, žiū-rovų prikvietimas yra pati sunkiau-sia pareiga, kurios Rengimo k-tas be visų lietuvių pagalbos, vienas nepajėgs atlikti. K-tas dės visas pastangas šią akciją koordinuoti.

Lietuvius žiūrovus neturėtų būti sunku sukviesti, nes visi žinome, kad tautiniai šokiai yra viena iš stipriausių tautinių lietuvių iš-laikyti. Kad šokiai labai patinka ir jaunam ir suaugusiam, kad jie spal-vingi, grakštūs, stilingi ir dinamiš-ki ir kad juos mėgsta ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių, kurie juos matė. Chicagoje, deja, salė buvo per maža, tad daug amerikie-čių svečių net nebuvo kviesta. Clevelande šokius sėkmingai pro-pagavo Grandinė, tad jau yra amerikiečių tarpe "apaštalu", kurie patys ateis ir gal kitus prikals. (Ypatingai jei Grandinė efektingai išitrauks į šį darbą). Tačiau to mums nepakanka. Mums būtinai reikia "parduoti" tą labai gerą, bet dar per mažai žinomą prekę labai dideliu būriui amerikiečių. Tam turime du Public Relations k-tus. Vienam vadovauja Gražina Kudu-kienė, kuri turi ypatingai gerus ryšius su daugeliu Ohio įstaigų, k. a., Moterų balsuotojų lyga ir kt. Jos k-tas dar padės propaguoti lėšų telkimą per didžiąsias Ohio korp-o-racijas. Dalios Orantaitės k-tas

Clevelando Tautinių šokių grupė Grandinė intensyviai ruošiasi VII-tai Tautinių šokių šventei. Grupės vadovas Liudas Sagys.

V. Bacevičiaus nuotr.

kontaktuos amerikiečių spaudą ir TV.

Propaganda per radiją rūpinasi Tėvynės Garsų redaktorius Juozas Stempuzis.

Meniniu direktorium yra Petras Maželis, kuris rūpinsis Koliziejus papuošimu ir jo šviesų sistema.

Šventės banketu ir šokėjų susi-pažinimo vakaru rūpinasi Onos Jokūbaitienės k-tas, kuriame yra daug energingų asmenų. Tel. (216) 481-7161.

Šventės plakata paruošė dail. Jonas Račyla ir Pirmąją pagalbą organizuos dr. Algis Čepulis, o Teisiniais patarėjais sutiko būti adv. Algis Širvaitis ir adv. Egidijus Marcinkevičius.

Šventei Rengti K-to Informacija

Kongresas . . .

Atkelta iš 1 psl.

Teisių-Statuto — pirm. dr. Vl. Šimaitis, dr. K. Šidlauskas, adv. A. Domanskis, T. Blinstrubas.

Sekretoriatas — pirm. inž. Gr. Lazauskas, I. Blinstrubienė, kun. J. Prunskis.

Spaudos ir informacijų — pirm. kun. J. Prunskis, inž. Gr. Lazauskas, I. Blinstrubienė, Ant. Adomėnas.

Skyrių — pirm. inž. Gr. Lazauskas su jo pasikviestaisiais Chicagos ir apylinkių skyrių atstovais.

Namams administruoti — pirm. J. Talandis, dr. Vl. Šimaitis, inž. V. Naudžius, inž. Gr. Lazauskas.

ARGENTINOJE

Buenos Aires lietuviai Avellane-doje esančiame Lietuvių salone paminėjo Jurgio Gilvydžio kino "Vytis" 50 metų sukaktį. Apie Galvydį paskaitą skaitė Zeforinas Juknevičius. Jis vadovavo ir minė-jimo programai.

Sukaktuvininką sveikino daug vietinių organizacijų vadovų, jų tarpe ALOS Tarybos pirmininkas arch. A. Kaminskas, A. L. Centro vardu — A. Jasutis, Laiko red. O. Kairelienė, Argentinos Lietuvių Balso leidejas ir red. Pranas Ožinskas ir kt. Iš Urugvajaus sveikino raštu Kultūros Draugijos pirm. V. Dorelis.

Jurgis Galvydis savo susuktus filmus, jų tarpe ir filmus iš Lietu-vos, yra plačiai rodęs Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus lietu-viams. Jis sako, kad tai dirbęs ne dėl biznio, bet iš meilės Lietuvai ir lietuviams.

VIEŠNIOS IŠ LIETUVOS

Pernai net keturios kaunietės svečiavosi pas savo gimines Argen-tinoje. Balandžio mėn. buvo atvy-kusi Pr. Ožinsko jaunesniosios ses-ers dukra Danguolė Šliažaitė-Ga-putienė. Spalio mėn. pas pusbrolių Adolfą Malkevičių lankėsi Bronė Kurutytė-Rimkūnienė. Tuo pat me-tu buvo ir kita viešnia iš Kauno — tai Stasio Metrikio sesuo Ona Staniūnienė. Spalio pabaigoje atvy-ko iš Kauno Vlado Rimšos žmonos Janinos sesuo Jadvyga Balčiūnie-nė, kuri pasisvečiuos kiek ilgiau.

. . .

Rafael Fiorentino, Lilianos Stanči-kaitės vyras, Argentinos Lietuvių Centro Valdybos narys, IBM fir-mos deleguotas pakartotinai skrai-dė Olandijon ir Anglijon, pristatyti naują gamybos programą ir pasi-keisti nuomonėmis apie jos vykdī-mą.

Alfonso Tamulyno, A. L. Centro veikėjo brolis, kultūrininkas Anū-pras Tamulynas, su dukra studente Birute, gruodžio pabaigoje iš JAV vyksta pas Tamulynus į svečius.

VIEŠNIOS IŠ AMERIKOS

Gruodžio mėnesį savo draugus ir pažįstamus Buenos Aires mieste aplankė Ona Babarskienė su dukra Irena, Kalamazoo (Michigan) uni-versiteto profesore.

Jos buvo apsistojusios pas gimi-nes Mariją ir Silvestrą Kazūkaus-kus, Liet. Ratelio veikėjus ir Onos jaunystės draugus. Kartu su jais dalyvavo ir Lietuvių Ratelio pobū-vyje, kuriame atsisveikinta su se-naisiais metais ir pasilinkėta lai-mingų 1984-ųjų.

Babarskienė anksčiau yra gyve-nusi Argentinoje, bet prieš porą dešimčių metų su šeima persikėlė į JAV ir gyveno Woodhavene. Tik prieš porą metų ji išvyko gyventi pas dukrą ir žentą Kalamazoo, Mich.

LIETUVIŲ ISPANŲ KALBŲ ŽODYNAS

Argentinos Lietuvių Jaunimo Sa-junga praneša, kad jau pirmasis ispanų-lietuvių kalbos žodynas re-dakcinio komiteto paruoštas — Minkštais viršeliais, 88 puslapių. Išleido Argentinos Lietuvių Jauni-mo Sąjunga.

Prašome jūsų pagalbos platinti šį seniai laukiamą — naudingą leidinį. Šiaures Amerikoje, Europoje, Aus-tralijoje kainą \$4.00 (JAV \$).

Pietų Amerikoje — \$3.00 (JAV \$). Dalį žodynų būtų imanoma pa-siųsti paštu.

Susisiekti sekančiu adresu:

Montiel 5737
1439 Capital Federal
Buenos Aires
Argentina

Meldutis Laupinaitis parašė knygą ispanų kalba apie sovietų vykdytą genocidą Lietuvoje: "Eu Acuso". ALTas gavo Brazilijos laikraščių iškarpa, kuriose apie šį leidinį labai palankiai atsiliepiama. Su autoriaus nuotrauka palankų verti-nimą įdėjo 30,000 tiražo turis grai-kių laikraštis "Jornal Helenico", taipgi šiltas recenzijas išspausdino laikraščiai "Diario Popular", "Diario Jundiai", "Diario de Jacarei", "Dia-rio de Sorocaba".

Dalis Šokių Šventės Komiteto narių su Koliziejus vicepirmininke Robbie Breasslar. Iš kairės Birutė Vede-gienė, Nijolė Maželiėnė, Robbie Breasslar, dr. A. Butkus ir Valdovė Žiedonienė.

Vienybė, 1984 m. sausio 15 d.

LIETUVIAI CHICAGOJE

Laimutis Nargelėnas nuo sausio 1 d. perėmė Illinois policijos superintendente pareigas. Jis prieš tai buvo kriminalinių investigacijų Illinois departamento viršininku. Laimutis yra gimęs Vokietijoje, Watensteto stovykloje, 1948 m. Su tėvais į JAV atvyko 1949 m. Augo ir mokėsi Georgetown, Ill., mieste. Baigė University of Illinois. Šiuo metu tęsia studijas Southern Illinois universitete daktarui įgyti.

Vysk. Vincentas Brizgys Vasario 16-tosios proga sukalbės maldą, atidarant Atstovų rūmų posėdį Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimui paminėti. Minėjimą Atstovų rūmuose organizuoja Amerikos Lietuvių Taryba, padedant atstovui iš Chicagos Frank Annunzio.

Antano Poskačimo meniški kryžiai bus išstatyti parodoje Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje sausio 22 d., sekmadienį. Kaip jie dirbami, bus aiškinama sausio 24 d. nuo 7 iki 9 val. vak. ir vasario 14 d. Informacijas muziejuje teikia Jonė Karužaitė.

Žurn. Jurgis ir Veronika Janušaičiai per Kalėdas atšventė 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį savo šeimos ir artimųjų ratelyje. Vaišes suruošė duktė Rasa ir žentas Benediktas Skvirbliai. Į šią šeimos ir Kalėdų šventės iš Santa Monica buvo atskridusios vyriausioji Janušaičių dukra Danguolė ir dukraitė Vanesa Varnaitė.

Kun. Kęstutis Trimakas, ilgokai buvęs ateitininkų žurnalo — Ateities vyriausiojo redaktoriumi, turėjo iš tų pareigų pasitraukti. Nuo 1984 m. sausio 1 d., Ateities redaktoriaus pareigas perima Stasė Petersonienė, 2534 W. 40th St., Chicago, Il. 60632. Kai Ateitį redagavo kun. Trimakas, žurnalas buvo išsivystęs į gana aukšto lygio leidinį.

Bronius Ginčauskas, ilgą laiką gyvenęs Hammond, Ind. nepertoliausia Chicagos, išvyko apsigyventi į St. Petersburg, Floridon. Hammonde jis nemaža reikišėsi Lietuvių Bendruomenės veikloje.

Dr. Kazys Pemkus tapo naujuoju Ateitininkų Federacijos vadu. Jis pareigas perėmė iš Juozo Laučkos gruodžio 26 d. Ateitininkų Namuose įvykusiame posėdyje. Beje, dr. Pemkus turi vieną didžiausių privačių lituanistikos archyvų Amerikoje.

Linda Veleckytė, studijuojanti muziką Illinois un-te Urbanoje, grojo smuiku kalėdinius kūrinius gruodžio 25 d. Marquette Parko lietuvių parapijos bažnyčioje.

Chicagoje pradėta platinti knyga "Laisvės besiekiant", kurios redaktoriumi yra Algirdas Vokietaitis. Knygą išleido Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga Išeivijoje. Joje aprašoma antinacinė rezistencija.

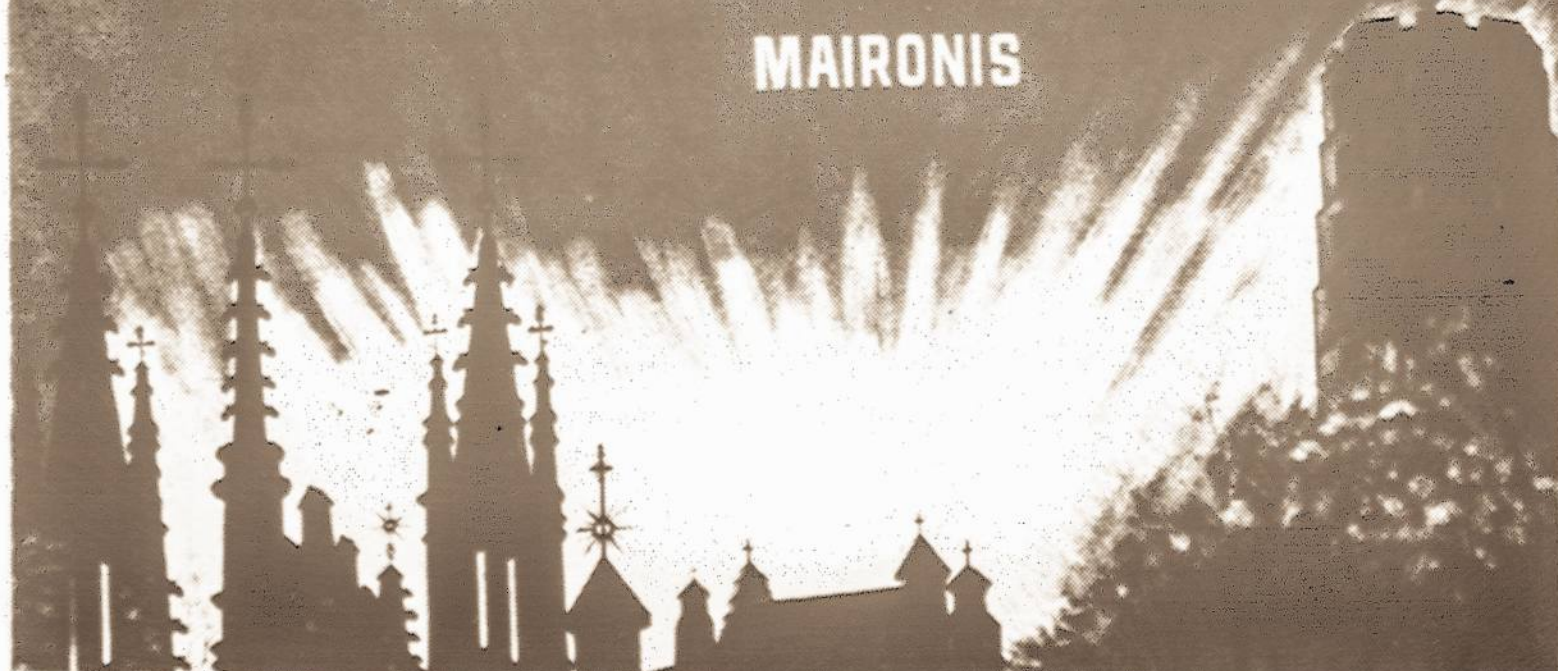
Inž. Jonas Martinkus iš Chicagos, bendrovės kurioje dirba, buvo išsiųstas į Saudi Arabiją, kur tarėsi su tenyškia valdžia prekybiniais reikalais.

Herkulis Strolia, profesionalus smuikininkas, šiuo metu gyvena Chicagoje. Jis skelbiasi galįs atlikti pianinų derinimą. Herkulis gyvena pas savo brolių, žymų muziką Faustą Strolia.

Jonas Vaitkus iš Washington, D. C., buvo atvykęs į Ateitininkų federacijos valdybos ir tarybos pareigų perdavimo iškilmes gruodžio 26 d. Ateitininkų namuose, Lemont, Ill., prie Chicagos. Iki šiol jis buvo Ateitininkų federacijos valdyboje, dabar išrinktas ateitininkų pirminku Washington, D. C.

Romualdas Sakalas Kūčių rytą mirė nuo širdies smūgio. Iki pat paskutinės savaitės praktikavo ledo čiuožimą ir vis duodavo dailaus čiuožimo pamokas jauniems YMCA patalpose. Visą savo gyvenimą buvo aktyvus dainininkas, pradėjęs dainuoti Lietuvos valstybinės Operos chore, vėliau Vokietijoje ir daugelį metų Lietuvių Operos chore Chicagoje. Be to, giedojo Šv. M. Marijos Gimimo parapijos chore. Po pamaldų Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

**AUŠRA NAUJOS GADYNĖS TEKA,
NUŠVIS IR SAULĖS SPINDULIAI.....
MAIRONIS**

1983-ji buvo "Aušros" metai. Z. Degučio nuotraukoje dail. J. Kelečiaus plakatas, kuris buvo pagamintas šios sukakties proga ir per visus metus kabėjo Chicagos Jaunimo Centro patalpose.

Ingrida Bublienė, JAV LB Kultūros tarybos pirm., įteikia žymenį Petruį Mažekui per VI-jo Lietuvių Teatro Festivalio užbaigtuves Chicagoje. Kairėje — K. Mikšys iš Hamiltono, dešinėje — V. Vaičiūnaitė-Jatulienė iš Los Angeles. Z. Degučio nuotr.

Vaidas iš Hamiltono Aukuro pastatyto P. Vaičiūno veikalo "Tėviškės Pastogėje" VI-me Lietuvių Teatro Festivalyje Chicagoje.

Hamiltono Aukuro teatro režisė Elena Dauguvietytė-Kudabienė, kuri taip pat vaidino Lietuvių Teatro Festivalyje Chicagoje.

Z. Degučio nuotr.

Marius Kasniūnas lapkričio 26 d. sukūrė šeimą su Rasa Narutyte. Abudu jaunieji yra veiklūs įvairiose lietuviškose organizacijose. Po šaunių vestuvių, kuriose dalyvavo net pusketvirto šimto žmonių, jaunieji išvyko povestuvinės kelionės į Meksiką, o sugrįžę apsigyveno Chicagos priemiestyje Tinley Park, Ill. Jaunasis yra žurnalisto Vytauto Kasniūno sūnus.

Istorijos draugijai 27-eri metai

Gruodžio 15 d. Lietuvos Istorijos draugijos nariai Alicijos Rūgytės bute paminėjo savo 27-erių draugijos gyvavimo metų sukaktį.

Susirinkimą atidarė reikalų vedėja Rūgytė ir pranešė apie draugijos veiklą. Pradėta su 9 nariais, o šiuo metu jų skaičius siekia 250. Trys nauji nariai įstojo ir šiame susirinkime.

Toliau Rūgytė informavo, kad išleis Aušrą dviem tomis, dabar yra užplanuota speciali Tautos Praeitis su straipsniais apie Aušrą, o kun. V. Bagdanavičius redaguoja specialų numerį, skirtą šventam Kazimierui, kurio 500 metų mirties sukaktis bus švenčiama 1984 metais.

Šios sukaktuvinės knygos išleidimui ji organizuoja loteriją su puikiais liet. dailininkų padovanotais paveikslais (apie 12) ir bilietai jau platinami.

Kun. Vytauto Bagdanavičiaus, vieno iš draugijos steigėjų, amžiaus deimantinė sukaktis ruošiamą paminėti sausio 29 d. Jaunimo centre.

Toliau mokytojas Juozas Masilionis skaitė paskaitą apie Aušrą Lietuvoje. Prelegentas pateikė įdomios medžiagos, kaip Aušra informuodavo apie Lietuvos ir lietuvių gyvenimą prieš šimtą metų.

Vienybė, 1984 m. sausio 15 d.

PASTABOS IŠ VOKIETIJOS

KREPŠINIS

1984 m. sausio pradžioje buvo numatytas Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinės atvykimas į Vakarų Vokietiją. Paruošiamieji darbai jau iš vokiečių pusės buvo pradėti, bet kadangi iš Sovietų Sąjungos galutinio sutikimo nebuvo susilaukta, kvietimas atsakytas.

Sovietų Sąjungos valstybinėje krepšinio komandoje žaidžia ir trys Kauno "Žalgirio" komandos žaidėjai. Pats mažiausias, pagal ūgį Valdemaras Chomičius, 24 metų amžiaus ir 188 cm aukščio, Sergėj Jovaiša, 29 metų amžiaus 194 cm ūgio. Bet pati didžiausia žvaigždė sovietiniame krepšinyje tai kaunietis Arvydas Sabonis, tik 19 metų amžiaus ir 213 cm aukštumo. Jis pasirodo yra ne pats didžiausias (ūgiu) sovietinėje komandoje: ten žaidžia vienu centimetru aukštesnis ukrainas Alexander Belostenny.

Aukščiausioje sovietų krepšinio lygoje Kauno "Žalgirio" komandai sekasi gerai. Ji dabar 1 vietoj. Pirmenybės bus tęsiamos sausio 25 d. Kaune. Po to dar vienas tūras Kijeve, o tada žais 1. ir 2. vieta užėmusios komandos. Viskas paaiškės vasario mėnesyje.

Vokietijos lietuviai komandos neatvykimą apgailestauja. Būtų buvusi proga tautiečius žaidėjus padrašinti, šaukiant "Viens, du, trys — Žalgiris". Žaidėjai džiaugėsi, esą būtų jiems buvęs poilsis, nes Vokietijos krepšininkai silpnai težaizdžia prieš sunkias pirmenybių užbaigtuves Kaune ir Kijeve.

PROFESORIAI

Jau keletas metų, kai Vilniaus Kapsuko ir Frankfurto Goethe universitetai pasikeičia profesūra. Kai kurį laiką jie vieni darbuojasi pas kitus. Šiuo metu Frankfurte dirba 3 Lietuvos universiteto profesoriai, ir visi "rimti". Tai matematikas, fizikas ir chemikas. Šalia to Sovietų Sąjunga ir Vakarų Vokietija pasikeičia mokslininkais, Lietuvoje "stažuotojais".

Jie Vokietijoje pabūna nuo 3 iki 10 mėnesių. Šiuo metu Frankfurto universitete darbuojasi vienas istorikas, Düsseldorf universiteto klinikoje vienas medikas ir Mūnsterio universitete ekonomistas. Jie čia renka medžiagą, daugiausia daktariniams darbams.

PAKEITIMAI

Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komiteto Užsienio skyriaus vedėjas Feliksas Strumilas iš pareigų atleistas. Jo vieton paskirtas buvusio Lietuvos prezidento Justo Paleckio sūnus Juozas Paleckis.

Šio skyriaus pirmininkas vadovauja komisijai, kuri nusprendžia Lietuvos piliečių privatų išvykimą svečiuotis į kapitalistinį užsienį. Kadangi Strumilas buvo didelis puotų mėgėjas, o joms finansuoti neužtekdavo geros savos algos, tai žmonės žinojo, kaip Strumilą "paveikti", kad išvykimas būtų jų naudai. Be to, Strumilas mėgo "moraliskai" vertinti mūsų disidentus "Literatūros ir Meno" savaitraštyje. Juozas Paleckis, kaip ir daugelio kitų aukštųjų sovietinių didikų vaikai darbavosi diplomatinėje tarnyboje. Kai jis buvo Anglijoje, Londone, lietuviams prisistatė kaip "draugas Petrauskas". Ilgą laiką jis dirbo Rytų Berlyne, o paskutiniu metu, prieš perimant šį postą, buvo "apmokytas" Maskvoje.

Romas Šileris

NAUJASIS MŪNCHENO LIETUVIAMS KLEBONAS

Kun. Augustinas Rubikas darbuojasi nuo 1983 m. rugsėjo mėn.

Jis gyvena Memmingene ir aptarnauja Augsburgio vyskupijos lietuvius. Reguliariai atlaikys lietuviškas pamaldas Mūncbene, Ludwigsfeld bažnytelėje.

Atzymetas majoras Jonas Valiūnas

Maj. Jonas Valiūnas, vadovavęs Schwetzingeno civilinei amerikiečių darbo kuopai beveik 27 metus ir 1982 m. išėjęs į pensiją, šiemet rugsėjo 30 d. buvo amerikiečių kariuomenės apdovanotas ypatingu medaliu.

Medalį ir garbės raštą įteikė 130-tos brigados vadas pulk. Skobke. Garbės rašte įrašyta, kad medalis įteikiamas Valiūnui už jo vadovavimą bei pasiaukojimą kuopai, kuri per tą laiką atliko nepaprastai pavyzdinę darbą.

Raštą pasirašė generolas Frederic J. Kroessen, vyriausias JAV karinių pajėgų vadas Europoje.

Vaidas iš neseniai įvykusio "Lietuvos" ansamblio pasirodymo Munster mieste, Fed. Vokietijoje. Šią nuotrauką Vienybei padarė Munster žurnalo foto ir kultūros redaktorius Romas Kynas [Kuhn].

STATYS NAUJĄ BENDRABUTĮ

Po Hesseno Socialinių reikalų ministro Armin Clauss apsilankymo Vasario 16 gimnazijoje rugsėjo 14 d. atsakingos valdžios įstaigos labai rimtai ir skubiai pradėjo svarstyti gimnazijos kuratorijos prašymą skirti paramą naujam berniukų bendrabučiui statyti.

Didžiausia kliūtis šiam projektui įvykdyti buvo Rennhofo pilis, kuri puošia Huetttenfeldo miestelį ir todėl įtraukta į paminklų sąrašą. Jos atremontavimas ir pritaikymas bendrabučiui pareikalautų milžiniškų sumų. Tačiau berniukus perkėlus į naują bendrabutį, ši nenaudojama pilis sugriūtų. Gimnazijos kuratorija siūlė, kad berniukams būtų pastatytas naujas bendrabutis, o pilis būtų palikta Bendruomenei ir Kultūros institutui.

Šis kuratorijos siūlymas buvo svarstomas lapkričio 8 gimnazijoje bendrame posėdyje su Hesseno ir federalinės valdžios atstovais. Hesseno delegacijai vadovavo socialinių reikalų ministerijos pabėgėlių skyriaus vedėjas Karl Mai, Bonnai atstovavo vidaus reikalų ministerijos referentas užsieniečių pabėgėlių kultūriniais reikalais dr. von Kempis, o iš lietuvių pusės posėdyje dalyvavo kuratorijos pirmininkas tėv. A. Bernatonis, išdininkas J. Valiūnas, direktorius A. Šmitas, berniukų bendrabučio vedėjas M. Buivys ir architektas prof. U. Beck.

Nutarta pastatyti berniukams naują 50 lovų bendrabutį su reikalingiausiais laisvalaikio kambariais, o pilyje palikti gimnazijos salę, biblioteką, archyvą, skaityklą, muzikos kambarius, bilijardo ir stalo teniso kambarius, rankdarbių kambarį bei dirbtuves mokiniams ir įrengti keletą kambarių ir vieną butą gimnazijos personalui. Kultūros institutui pilyje numatyta didžiulė biblioteka, archyvas, skaitykla ir muziejus. Taip pat numatytos Bendruomenės valdybai reikalingos patalpos ir keli svečių kambariai.

Sutarta pirmiausia pastatyti naują bendrabutį, kuris, pagal architektų ir valdžios specialistų apskaičiavimus, kainuos apie 3 milijonus markių, ir ant pilies uždengti naują stogą. Tai kainuos apie pusę milijono markių. O vėliau, neskubant, bus galima atremontuoti ir įrengti pilį.

Pusantero milijono markių šiam projektui jau yra paskyrusi Baden-Wuerttembergo vyriausybė, perduodama gimnazijai Hessenui. Atrodo, kad didžiausia dalis dar reikiamų lėšų bus gauta iš valdžios, tačiau ir lietuviai neapsieis be didesnio įnašo. Konkrečiai tai paaiškės gruodžio arba sausio mėnesį, kai bus svarstomi išlaidų apmokėjimo planai.

Yra vilčių, kad naujojo bendrabučio statyba jau prasidės 1984 m. pavasarį.

M. D. Šmitienė
(Iš Pasaulio lietuvis)

Kun. Sen. A. Keleris mirė Bremene lapkričio 4 d. Buvo Lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčios vyriausios tarybos pirmininkas.

Velionis gimė 1906 m. Sniūru kaime, Kauno apskrityje. Baigęs Tauragės gimnaziją, teologiją studijavo Kauno Vytauto Didžiojo universiteto teologijos fakultete, kurį baigęs ir Konsistorijoje išlaikęs antrus egzaminus, 1936 m. buvo ordinuotas kunigu ir paskirtas Batakių parapijon. Jis taip pat dėstė tikybą Tauragės gimnazijoje.

Velionis redagavo žurnalą *Svečia*, dalyvavo lietuviškoje spaudoje, 12 metų buvo Vokietijos LB krašto tarybos narys ir Vasario 16 gimnazijos rėmėjų komiteto narys. Jo visos dukros lankė tą gimnaziją ir joje gavo lietuvišką auklėjimą.

Mirė savo žmonos Tamaros ir vaikų globoje. Palaidotas lapkričio 9 d. Bremen-Osterholz'o kapinėse.

Justinas Striubelis senelių prieglaudoje sulaukė 60 metų. Jį pasveikino prieglaudos vadovybė ir jo prieteliai. Lietuvių vardu pasveikino kun. V. Šarka. Ta proga kunigas jam įteikė keletą dovanėlių.

Dr. Kajetonui Čeginskui, gyvenančiam Miunchene, Vokietijoje, ir dirbančiam Liberty radio, paskirta visuomeninio premija. Premijai jį išrinko Pasaulio Lietuvių katalikų bendrijos sudaryta komisija. Premijos 500 dol. mecenatas yra kun. J. Prunskis.

Leidinį Vasario 16-osios proga, išleidžia Amerikos Lietuvių Taryba. Leidinys išsiuntinėjamas skyriams minėjimų proga paskleisti.

JAV pulk. Skobke įteikia garbės raštą ir medalį maj. Jonui Valiūnui.

Vienybė, 1984 m. sausio 15 d.

Vilniuje mirė poetas Antanas Miškinis

Iš Vilniaus atėjo žinia, kad tenai po ilgos ir sunkios ligos mirė žymus vyresniosios kartos poetas Antanas Miškinis.

Jis buvo gimęs 1905 m. sausio 29 d. Juknėnų kaime, Utenos apskr. valstiečių šeimoje. 1934 m. jis baigė Kauno universiteto humanitarinių mokslų fakultetą. 1932-1948 m. mokytojavo Kauno gimnazijose, be to, 1936-1940 m. dirbo radiofone redaktoriumi. A. Miškinis dalyvavo lietuvių rašytojų draugijos veikloje, buvo vienas iš laikraščio "Literatūros naujienos" (1934-1938 m.) steigėjų. 1944-1948 m. dirbo Kauno dramos teatro literatūrinės dalies vedėju.

Eilėraščius pradėjo spausdinti 1925 metais. Nepriklausomoje Lietuvoje išėjo trys jo eilėraščių knygos: "Balta paukštė", 1928, "Varnos prie plento", 1935, "Keturi miestai", 1938.

Trečioji knyga beveik išėina iš eilėraščių kategorijos. Tai ištisa lyrinė poema visuomenine istorine-vizine tema. Jis apdainuoja tautos likimą, istoriškai vaizduodamas tris miestus — Vilnių, Kauną ir Klaipėdą — ir būsimąjį ateities miestą — Naujapilį.

Bendrai Miškinio poezijoje yra išdėnuoti visi esminiai pasikeitimai, kurie vyko tautos socialiniame ir kultūriniame gyvenime.

Tarybinio laikotarpio poezijoje ("Eilėraščiai", 1960, "Arti prie žemės", 1965, "Dienoraštis", 1972, "Klevai prie kelio", 1982). A. Miškinis pasireiškė kaip lyrinio peizažo meistras.

Poemą "Svajonė ir maištas" (1967) A. Miškinis paskyrė revoliucijos dainiaus Juliaus Janonio atminimui. Autentiškos kaimo buitės vaizdais ir poetiniu pasakojimu praturtino lietuvių proza "Žaliaduonių gegužė" (1977), už kurią autoriui paskirta Žemaitės premija. I lietuvių kalbą A. Miškinis yra išvertęs Šekspyro dramų, Puškino, Lermontovo, Slovackio, Tuvimo poetinių kūrinių.

Už paskutinįjį eilėraščių rinkinį "Klevai prie kelio" Miškiniai buvo suteikta 1983 m. Valstybinė premija. Jo nuopelnai lietuvių literatūrai pažymėti LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo garbės raštais.

Jis, kaip ir ne vienas vyresniosios kartos kūrėjas, tarybiniais

metais buvo suimtas ir ištremtas į Sibirą.

Sugrįžęs į Lietuvą, 1957 m. Tiesoje atspausdintu eilėraščių ir 1959 m. viešu pareiškimu atliko prievartinę "atgailą". Nepriklausomoje Lietuvoje yra buvęs lietuvių rašytojų draugijos valdyboje, o prieš suėmimą dirbo Valstybinės grožinės literatūros leidykloje.

Poeto palaikai buvo pašarvoti Vilniaus universiteto ritualinių apeigų salėje. Atsisveikinimas, kuriame dalyvavo daugelis Lietuvos vyresniosios ir jaunųjų kūrėjų, įvyko gruodžio 19 d., o gruodžio 20 d. poeto palaikai palaidoti Antakalnio kapinėse.

Spaudoje paskelbtame nekrologe Lietuvos rašytojų sąjunga tarp kitų dalykų primena, kad "Antano Miškinio geriausieji kūriniai įėjo į klasikinę lietuvių literatūros fondą. Iš jų mokėsi ir mokysis tauraus paprastumo ir nuoširdumo ne viena jaunųjų poetų karta".

Ne tik mintys, bet ir lengva bei grakšti Miškinio kūrybos forma visais laikais užkariaudavo dideles skaitytojų simpatijas ir dėl to jis buvo labai populiarus. Daug jo eilėraščių, be muzikų pagalbos, tapo pusiau liaudies dainomis.

PAMINĖJO K. BINKI

Lietuvos valstybinės respublikinės bibliotekos konferencijų salėje įvyko poeto Kazio Binkio 9-ųjų gimimo metinių minėjimas.

Rašytoja H. Korsakienė papasakojo apie poeto vaikystę, jaunystę, pirmuosius žingsnius į literatūrą. Gražų, energingą, visada kupiną kūrybinių sumanymų Binkį savo improvizuotų prisiminimų mozaikoje piešė Lietuvos liaudies artistė Kymantaitė. Poeto kūrybos savitumą, jos impulsus lietuvių poezijai atskleidė literatūros kritikas V. Kubilius. Birzuose gyvenantis rašytojas P. Skodžius kalbėjo apie Binkio meilę Aukštaitijos žemei, kurioje jis gimė, kuri jį apdovanojo spalvingu talentu.

Vakare dalyvavo poeto dukros Eleonora ir Lilija, kalbėjo jaunas poetas V. Daunys.

Išpūdingai vakaro metu skambėjo Binkio eilėraščių posmai, garsiosios jo "Utos", skaitomos aktoriumi L. Žadeikytės ir V. Širkos.

V. Sakalausko Afrikos reportažai

Lietuvoje 1983 metais išėjo iš spaudos 50 tūkst. tiražu šiuo metu Washingtone, Tarybų Sąjungos pasiuntinybėje, Konsulo Vaclovo Sakalausko išpūdžių knyga, pavadinta "Afrikos perlas".

Pusketvirtų metų gyvenęs ir dirbęs Angoloje, autorius ne kartą lankėsi Kenijoje, Tanzanijoje, Etiopijoje, Ruandoje, Burundyje, susipažino su tenyškščiais žmonėmis, jų papročiais, tradicijomis, gamta. Prisiipažindamas, kad nemėgins daryti "didelių apibendrinimų ir išvadų", V. Sakalauskas "Afrikos perle" pasakoja, ką matė ir patyrė karštajame žemyne pats, ką girdėjo iš lūpų draugų ir pažįstamų, praleidusių Afrikoje daug metų.

Vaclovas Sakalauskas

Dirbdamas Tarybinių draugystės draugijų sąjungos atstovu Ugandoje, Sakalauskas daug keliavo, tačiau būta pakankamai ir kitokių išpūdžių.

Daug knygų puslapių autorius paskyrė Afrikos florai ir faunai, gamtos saugos problemoms, nacionaliniams parkams aprašyti, tačiau dėmesio centre — Afrikos tautų kova už ekonominę ir politinę nepriklausomybę, už socialinę pažangą.

Knygos "Afrikos perlas" autorius neslepia: nelengvas dar gyvenimas Afrikoje. Šimtmečiais kolonizatoriai negrus laikė preke, dvikojais mulais, kuriuos galima išnaudoti vietoje ir parduoti eksportui į vergiją. Švietimas, kultūra, socialinė apsauga, moters įteisinimas

visuomeniniame gyvenime (iki šiol ji Afrikoje turėjo tik vieną teisę — dirbti už save ir už vyrą), — apie visus šiuos dalykus reportažų autorius pasakoja paprastai, kartais su lengvu šiauriečio humoru, akcentuodamas jaunų Afrikos valstybių veikėjų optimizmą, pasitikėjimą savo ir savo draugų jėgomis. Pietų Afrikos rasistų pastangos sustabdyti istorijos ratą ir pasukti atgal — bergždžios, nors laukia dar ilga, sunki paprastų afrikiečių kova už laisvę.

Knyga dailiai iliustruota spalvotomis paties autoriaus ir kitų nuotraukomis.

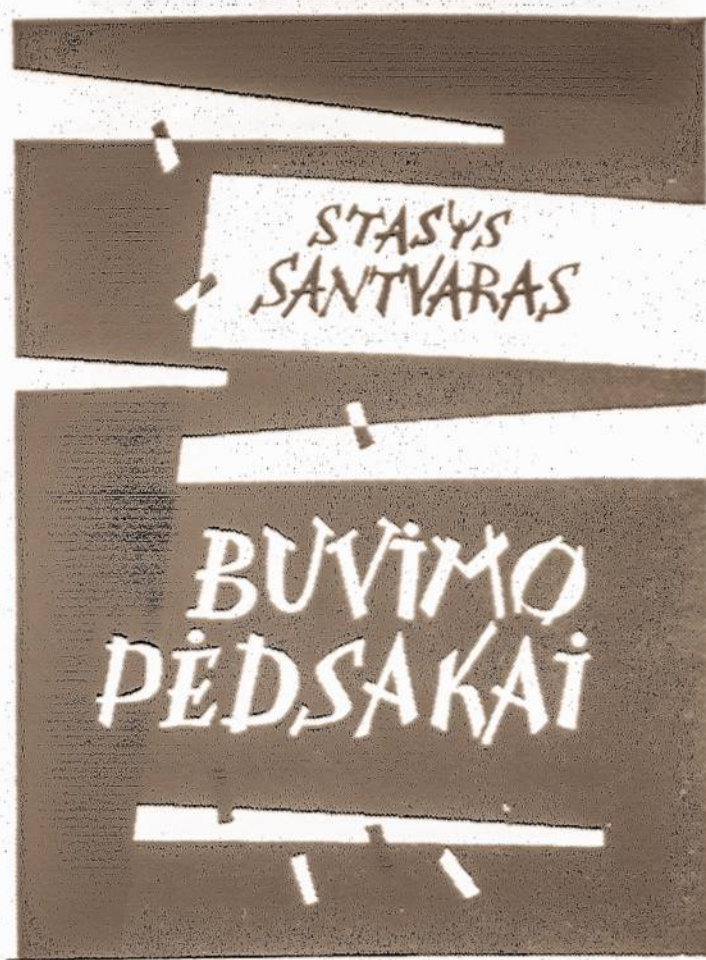
Girdėti, kad Sakalauskas, kuris yra kartu ir žurnalistas ir diplomatas, dabar renka medžiagą ir kitai knygai — šį kartą apie "Amerikos perlus".

Lietuvoje yra labai populiarūs pramoginiai šokiai. Ypatingai Kaune jie klesti, nes ten yra geri mokytojai — Jūratė ir Česlovas Norvaišos, kurie yra žinomi visame pasaulyje. A. Sabaliausko nuotraukoje Kauno šokėjai Edita Sagatauskaitė ir Arlandas Modzeliauskas.

Vienybė, 1984 m. sausio 15 d.

Aštuntoji Santvaro lyrikos knyga

Užskleidžiant Aušros metus, pernai išėjo iš spaudos Stasio Santvaro aštuntoji lyrikos knyga, pavadinta "Buvimo pėdsakai". Leidinio mecenatė poeto žmona Alė, o viršelį ir poeto portretą nupiešė dail. Vytautas K. Jonynas. Išleido Vilties Draugijos leidykla Clevelande. Tiražas 800 egz. Kaina \$8.00.

Knygos viršelio aplanke šitaip pristatomas Stasys Santvaras:

Stasio Santvaro pirmieji eilėraščiai buvo išspausdinti 1921 m. rudenį dienraščio Lietuvos kultūriniam priede Sekmojoj dienoj. Tada, nepriklausomybės laisvėm prašvitus, prasidėjo pomaironinių poetų kūrybiniai jėšėjimai, kurie ir šiandien dar nėra pasibaigę (jie niekad nesibaigs, kol mes kursim poeziją lietuvių kalba). Čia reikia išskirti ir pabrėžti tik šią tiesą: nepriklausomybės laikotarpiu (1918-1940) poetai į pasigėrėtiną aukštį iškėlė lietuvių kalbos ir jos poetinio žodžio kultūrą, padėjo granito pagrindus mūsų poezijos meno ugdymui.

St. Santvaras nesutapo su jokia išgyvento laiko poetinių jėšėjimų srove, ėjo savo atskiru taku. Dailiojo žodžio kritikai ne vienu atveju mėgino šį poetą įjungti į simbolistų ar neosimbolistų šeimą, bet ar iš tikro jisai toks yra? Turbūt teisingiausiai į šį klausimą atsakė poetas Jonas Aistis: "... jo (Santvaro) poetinė puošmena yra simbolinė, o pati eilių esmė ir dvasia remiasi tikru gyvenimu, realiais įvykiais ir jausmais."

Literatūros istorikas Pr. Naujo-kaitis suranda jam vietą lietuvių literatūros istorijoje: "Santvaro poezija mūsų literatūros istorijoje užima ryškia vietą tarp B. Sruogos, Putino, F. Kiršos ir K. Binkio iš vienos pusės ir tarp J. Aisčio, B. Brazdžionio, A. Miškinio iš kitos pusės. Jis visą laiką ėjo savaimingu keliu, nenukrypdamas į jokius mados sąjūdžius, taip pat nesustingdamas senose poetinėse formose."

Į lietuvių poeziją St. Santvaras atvedė persų rubajata (ketureilį). Apie tą poetinę formą kalbėdamas, Bronys Raila daro tokia išvadą: "Įprastais, nekintančiais, pamiltais šilkiniais siūlais dainius vienodai tebešina savo puošnų poetinį kilmą. Tai žmogiška ir natūralu. Kitoks jis nenori ir jau negalės būti."

Šioje knygoje sudėta per penkiasdešimt eilėraščių, suskirstytų į šias dalis: Dainų ir sapnų atspindžiai, Septyni miestai, Rubajatai, Žmogus ir daiktai.

Vienybė, 1984 m. sausio 15 d.

Visos dalys pradedamos atitinkama citata iš įvairių žymių žmonių. Gal ir nereikėjo tų citatų. Jos atrodo nelyginant lazda, kuria aukšnio amžiaus siekiantis poetas nori atsiremti, kad tas jo žingsnis būtų stipresnis. Stiprus Santvaras ir be tų citatų, o ypatingai gražus yra poeto titulinis eilėraštis "Pėdsakai".

Jame poetas jau kalba apie saulę, svyrančią vakarop, bet dar trokšta gyventi. Jis čia, be abejo, išsako ir kiekvieno "vakarop" slenkančio savo amžininko nenumaldomą troškimą gyventi, kaip jis išsireiškia "sušilt gaiviajam meilės spinduly".

LIETUVIŲ KŪRYBA TARPTAUTINIAME ŽURNALE

Prof. Birutės Ciplijauskaitės ir Nicole Laurent Catrice paruošus Alfonso Nykos-Niliūno eilėraščių vertimus į prancūzų kalbą išspausdino kūrybos ir kritikos žurnalas *Le journal des poètes*, leidžiamas Briusely, Belgijoje 1983 m. rugpjūčio-rugsėjo, 4-5 numerįje. Tai antologinis — viso pasaulio poetų numeris.

PĖDSAKAI

Nugrimzdes į mįslingą ir sugriautą būvį,
Einu krantu Atlanto, pėdsakus palikdamas smėly — —
Ar tai tokia jaunatvė veržėsi giedron per audrą,
Ar tik tokia žmogaus dalia niekinga ir seklė? . .

Tarytum vaikas, gaudžiau viltį ir draugystę,
O vien tik pelenus randu apkurtusioj širdy — —
Ir trupa štai po kojom plytos apgaulingų kuorų,
Ir svyra saulė vakarop beviltiškai graudi . . .

Kaip jau ne vieną kartą toj kelionėj,
It nelemtis, it ragana bjauriai nuoga, —
Atkils naktis — apsvylimų kupina tamsybė —
Ir troškulių gyvent užlies audros banga! . .

Žiuriu į vandenyno nerimą, į tą platybę,
Ar jo diena, ar jo diena tikrai bus amžina? —
Ar neatjos Apokalipsio raiteliai iš laiko marių,
Ar nesugriaus pusiausvyros prakeikimo dargana? . .

Nugrimzdes į mįslingą ir sugriautą būvį,
Einu krantu Atlanto, pėdsakus palikdamas smėly — —
Lemtie, o dumblo ir gyvybės vandens nešėja,
Dar leiski man sušilt gaiviajam meilės spinduly! . .

IŠ LIETUVOS ATSTOVO DR. BAČKIO KALBOS PER RADIJĄ Į LIETUVĄ NAUJŲJŲ 1984 M. PROGA

Brangūs tautiečiai ir tautietės,

Naujųjų Metų proga nuoširdžiai sveikinu Jus visus pavergtosios tėvynės brolius ir seseris Lietuvos Diplomatinės Tarnybos ir Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono vardu. Liūdna, kad šiemet Naujųjų Metų proga nebegirdėsite Lietuvos Diplomatijos Šefo Ministro Stasio Lozoraičio sveikinimo, nes jis netikėtai mirė Kūčių rytą. Lietuvos Diplomatinė ir Konsularinė Tarnyba ir lietuvių išeivija jį minime su gilia pagarba.

Nuo pat Lietuvos okupacijos pradžios, 1940 m. birželio 15-osios, Ministras Lozoraitis energingai rūpinosi Lietuvos nepriklausomybės atgavimu. Tuo reikalu jis siekė, kad tarptautinėje plotmėje Lietuvos okupacija nebūtų pripažinta ir kad būtų išlaikytas užsienyje likusios Lietuvos Diplomatinės Tarnybos vieningumas bei tęstinumas ir kad Lietuvos atstovavimas liktų Lietuvos Diplomatijos Šefo ir Lietuvos Diplomatinės Tarnybos narių rankose.

Jam mirus, Diplomatinė Tarnyba tokioje pat dvasioje tęs savo veiklą Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės byloje, siekdama, kad Lietuvos valstybės tarptautinis pripažinimas būtų išlaikytas kaip Lietuvos okupacijos nepripažinimo įrodymas.

Sutikdami Naujuosius Metus, su dėkingumu prisimename, kad 1983-iaisiais metais Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas keliais atvejais atskirai priminė Lietuvos okupacijos nepripažinimą ir lietuvių tautos padėtį ir tai net kelis kartus pareiškė Lietuvos, Latvijos ir Estijos atžvilgiu. JAV prezidento Reagan pareiškimas, kad JAV patvirtina Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą, buvo praneštas 1983 m. liepos 29 d. Jungtinių Tautų Organizacijos nariams.

Lietuvos prievartinė inkorporacija į Sovietų Sąjungą ir lietuvių persekiojimai krašte buvo nuolat minimi Jungtinių Amerikos Valsti-

jų Kongrese ir spaudoje. Tai vyko ne tik Washingtono, bet ir tarptautiniuose forumuose: Madride Europos Saugumo ir Kooperavimo konferencijoje, Strasboure Europos Parlamente, New Yorke Jungtinių Tautų Organizacijos forume, kur Visumos Susirinkimo 38-osios sesijos metu Trečiajame Komitete Amerikos atstovas kalbėjo apie Baltijos valstybes ir laisvo apsisprendimo teisę, Ženevoje, Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komijoje, kur Jungtinių Amerikos Valstijų atstovas pabrėžė, kad "JAV nėra pamiršusios Baltijos valstybių padėties."

Amerikos prezidentas Reagan 1983 metų gruodžio 9 dieną Teisių Rinkinio Dienos, Žmogaus Teisių Dienos ir Savaitės Proklamacijoje, minėdamas nusizengimus žmogaus teisėms, pareiškė, kad "... Sovietų Sąjungoje, pavyzdžiui, prakilnieji vyrai ir moterys siekia, kad būtų puoselėjama pagarba žmogaus teisėms, dažnai yra apšaukiami protiniais ligoniais ir valdžios uždaromi į psichiatrines institucijas ... Per visą Rytų Europą ir Baltijos valstybes darbininkų teisės ir kitos pagrindinės žmogaus teisės, kaip žodžio, susirinkimų, religijos laisvė ir laisvo apsisprendimo teisė yra paneigtos."

Šia proga paminėtina, kad Vatikano radijas 1983 metų balandžio mėnesį perdavė Popiežiaus Jono Pauliaus II-jo maldą, kuria jis prašė, kad "Lietuvių tauta turėtų galimybės išpažinti savo tikėjimą visiškoje laisvėje."

Išeivijos lietuviai 1983 metais energingai veikė, kad tarptautinėje plotmėje būtų iškeliami Sovietų Sąjungos nusikaltimai Pasaulinės Žmogaus Teisių Deklaracijos ir Helsinkio Baigiamojo Akto bei kitų Sovietų Sąjungos pasirašytų tarptautinių užsilaugavimų nuostatom.

Šioje srityje laimėtieji didesni atsiekimai stiprina lietuvių veikėjų ryžtą energingai veikti ir ateityje, norint padėti pavergtai lietuvių tautai, kad ne tik pagrindinės žmogaus teisės ir laisvės būtų okupantų gerbiamos, bet ir Lietuvai grąžinta nepriklausomybė ir laisvė. Ta proga prisimintinas Prancūzijos Užsienių Reikalų Ministro Claude Cheysson pareiškimas, paskelbtas *Time* savaitraštyje, būtent: "... Su mūsų istoriniais ryšiais su Rytų Europa ir su mūsų jautrumu dėl neteisingo kontinento padalinimo, mes europiečiai turime vilties, kad Sovietų Sąjunga pamažu ras būdą priimti laisvo apsisprendimo teisę ir pagerbti pagrindines žmogaus teises jos kontroliuojamose srityse".

Mūsų valia būti laisvais ir nepriklausomais ir mūsų veikla tuo tikslu susilaukia vis daugiau paramos Vakarų pasaulyje.

Brangūs broliai ir seserys, Naujiesiems 1984-iesiems Metams prasidedant, linkiu jums geriausios sėkmės asmeniškame gyvenime, spinduliuojančiu vieningu ryžtu rūpintis lietuvių tautos interesais, pagrįstais tėvynės laisvės idėja.

STASYS SANTVARAS

THE ENGLISH VIENYBĖ

MIND AGAINST THE WALL

Essays on Lithuanian Culture under Soviet Occupation. Edited by Rimvydas Šilbajoris, published by the Institute of Lithuanian Studies with a grant from the Lithuanian American Community, Inc., Chicago, 1983.

These seven essays, diversified in substance, escalate one after the other into a monumental statement of cultural and ethnic genocide which belies the Kremlin's claim that "close and ancient ties of friendship" exist between the Russian and Lithuanian peoples. The statement is scholarly and persuasive. Editor Rimvydas Šilbajoris who structured the format of the book and wrote the introduction has contributed an inestimable service to the understanding of Lithuanian people, past and present.

In the first essay, Julius Slavėnas analyzes "Russian Communism and Lithuanian Nationalism." Vytautas Kavolis follows with a study "On Deformations of Intellectual Culture" which ascends into a survey of the strengths and weaknesses of intellectual life in present day Lithuania and leads to the inevitable conclusion that, because of "the humanizing power of a free society", exiled Lithuanian intellectuals who live in the free world have become "disproportionately

stronger and richer in creative accomplishments" than their counterparts in Lithuania.

Further studies of cultural deformation mount with Aleksandras Shromas' essay "Official Soviet Ideology and the Lithuanian People", Zenonas Rekašius' "The Press in Lithuania under the Soviets", Rimvydas Šilbajoris' "Socialist Realism and the Politics of Literature in Occupied Lithuania", and Jurgis Gimbutas' "The Protection and Restoration of Architectural Monuments in Lithuania after 1950."

The Kremlin's manipulative repression which cripples the cultural and spiritual life of everyday Lithuanians isolates them from world civilization. Tomas Venclova points out in his essay "The Reception of World Literature in Contemporary Lithuania" that "Lithuania lacks contacts with the works of the current leading prose writers and most of the world's best poets. Lithuania does not have in books or on the stage the most interesting recent dramatists and, obviously, it does not have any works on literary theory that digress from the most dogmatically understood Marxism."

This is an invaluable book to read and give to thinking American friends.

THE MAYAAD

by William A. Evans,
Manyland Books, NY 1983

For many years, Stepas Zobarskas, the publisher of Manyland Books, has been acquainting English readers with Lithuanian literature, history and culture. He has also been publishing books about other cultures, such as the African and the Eskimo. Now he presents us with a handsome 363-page volume by William A. Evans about the ancient Mayas of Central America and Mexico, "The Mayaad", a sweeping epic poem that bridges the past and present.

Dr. Evans, a professor with Georgia State University, spent a lifetime in a labor of love, studying the civilization of the Mayas. He has written a unique epic of modern man among modern and ancient Mayas. He interweaves Maya family relationships, ritual, superstition, mythology, arts and sciences and ethnobotany. He takes us over some 112,000 square miles of jungles, plains, mountains and rivers geographically. Then, in a climactic involvement with the Gods, we end with a descent to the Underworld.

The poet eases us into empathy with the Maya people and we cannot but identify with them and find parallels with our own history. For example:

But all were Mayas, unified in art,
In tongues and science,
Gods and ritual.

Or — reminiscent of the historic
Lithuanian experience with Teutonic Knights:

The God of War and
black Ek Chuah, Strife,
Assailed the peaceful earth
with deadly hate

To keep the priests
in full supply of flesh,
And countless bodies soiled
the steps of shrines,
And countless hearts were raised
to greedy Gods.

"The Mayaad" is classic in mood and tone. The language is stately and vivid, the rhythms majestic. Dr. Evans' epic deserves close attention from today's poets and critics immersed in the experimental brewery of modern verse.

Demie Jonaitis

Baltic representatives, Dr. John Genys, JBANC (Joint Baltic American National Committee) Chairman; Maida Kari, JBANC Estonian Representative; Gunars Meierovics, JBANC Latvian Representative; Anita Bedelis, JBANC Director of Public Relations; and Dr. Olgerts Pavlovskis, President, World Federation of Free Latvians, attended a December 9 White House signing ceremony to proclaim December 10, the 35th anniversary of the U. N. Universal Declaration of Human Rights, as "Human Rights Day."

CAST OF "SUMMER STOCK MURDER" — [front row left to right] are David Gethmann as Dalton Brooks, Dan Crowley as Toby Patterson, Gretchen Wassermann as Julieann Barrington, David Gould as Michael Hachmeister, [rear left to right] Kathie Sutherland as Constance D'Archet, Kingsley Day as Mason Hamlin, Laima M. Sulaitis as Maggie Burke, Tom Viveiros as Christopher Vlasky and Ruth Schilling as Vilma French. Photo by Lisa Ebricht

"Summer Stock Murder" in Chicago Celebrates First Year Anniversary!

"Summer Stock Murder", the longest running musical currently in Chicago, celebrated its first year anniversary, October 13, 1983. Written by Kingsley Day and Philip LaZebnik with music and lyrics by Mr. Day, directed by Paul Hough and featuring Gina Lyden, "Summer Stock Murder" is a musical-comedy-whodunnit set in a summer theatre, complete with celebrity guest stars, backstage romance, intrigue, lavish production numbers and, of course, murder. This show has received critical and audience acclaim and garnered eight Joseph Jefferson Citations this past May, setting a record for the number of "Jeffs" ever given to any single production.

When "Summer Stock Murder" opened in Chicago, Glenna Syse of *The Chicago Sun-Times* wrote "Every once in a while, when you least expect it, something comes along to jostle your funny bone, zap your cynicism and remind you that show business is full of surprises." And in *The Chicago Tribune*, Richard Christiansen called "Summer Stock Murder" "a killer of a show . . . that has many seasons ahead of it."

"Summer Stock Murder" is performed Thursdays thru Sundays at the Theatre Building, 1225 W. Belmont in Chicago. Thursday performances begin at 8:00 pm with a ticket price of \$12.00; Saturday's first show is at 6 pm with a ticket price of \$12.00 and the second show begins at 9:30 with a ticket price of \$13.50; Sunday curtain is at 3 pm with a ticket price of \$9.50.

Tickets are available at the Theatre Building Box Office, 1225 W. Belmont and at all Ticketron locations. For reservations by phone call 327-5252.

The Chicago production is scheduled to run until the end of February.

NEW YORK PRODUCTION SET FOR CHICAGO HIT SHOW

A New York production of "Summer Stock Murder" has been scheduled for spring of 1984, the Chicago Premiere Society, the show's Chicago producer, announced recently.

Chicago's longest-still-running musical comedy, "Summer Stock Murder" will be produced off — Broadway by veteran New York producer Arthur Cantor and his partner Bonnie Nelson Schwartz.

GALLERY OPENS ART SCHOOL IN PITTSTON, PA.

Dr. Bronis Kaslas, director of Gallery of Arts, Pittston, Pa. announced the opening of an art school under the guidance and leadership of prominent painter and sculptor Hugh Rolf.

The school, which has students registered from school age to senior citizens, is offering courses in drawing, composition and sculpture. Future classes are being planned for crafts, dramatic arts and art appreciation.

The instruction is provided by Rolf, an artist with extensive experience in teaching in Vermont, New Jersey and Pennsylvania colleges. He exhibited locally and in out-of-state galleries. He is preparing an exhibit at Marywood College. A limited number of students may join the classes in progress by calling the instructor, 625-0005.

An important date to remember —
February 10, 1986 —
Vienybe's 100th anniversary

Vienybe, January 15, 1984

EUGENIJOS KEZIENĖS SUKAKTIS

Eugenija Keziena

Sausio 8 d. apie pora šimtų newyorkiečių dalyvavo nuotaikingoje šeimynėje šventėje, kurią savo motinai Eugenijai surengė jos vaikai: čia gyvenantis "Laisvės žiburio" radijo vedėjas Romas Kezys su seserimi Danute (Wolosenko) ir tai progai iš Chicagos atvykusi broliu — kun. Algimantu Keziu, SJ.

Prie 75-erių metų amžiaus metų mininės Eugenijos ir jos artimųjų prisidėjo ir gausūs visuomeninių organizacijų vadovai ir veikėjai, nes solenizantė ilgus metus yra jiems pažįstama savo veikla.

Jos veikla yra neatskiriama dalimi daugelio New Yorko lietuvių parengimų. Jei po oficialių kalbų ir meninių programų būna pietūs, kavutės ar banketai, tai maista pagamina moterys, kurioms vadovauja Eugenia Keziena. Ji, be to, yra ir veikli Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos 29 kuopos pirminkė.

75-erių sukaktis prasidėjo pamaldomis Apreiškimo par. bažnyčioje, jas koncelebruojant par. kleb. kun. Jonui Pakalniškiui su kun. Ant. Račkausku ir solenizantės sūnumi kun. Algimantu, kuris pasakė ir progai pritaikytą pamokslą.

Po pamaldų, apatinėje parapijos salėje buvo vaišės ir meninė programa. Vadovavo Romas Kezys.

Sukaktuvininę sveikino Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, LB apygardos pirm. A. Vakselis, LKM Sąjungos 29 kuopos vardu ir visų su Eugenia dirbančių šeiminių vardu sveikino Ona Barauskienė, Pasaulio Liet. Kat. Org. S-gos pirm. dr. Janačienės, LKM Kultū-

ros D-jos ir savo vardu — Ap. Radzivanienė.

P. Ažuolas sveikino Liet. Kat. Fed. vardu, Bronė Spūdienė — Lietuvių darb. D-jos 7 kuopos vardu, Ant. Masionis — kaip buvęs kaimynas ir jos vaikų mokytojas, Perkūno choro vardu — Liong. Drangauskas ir Kultūros židinio administracijos vardu — Vytautas Alksninis.

Visi ne tik džiaugėsi jos ligšioline veikla, bet ir linkėjo sveikatos ir sėkmės ateityje. Sveikintojams ir pobūvio dalyviams jautriai padėjo pati solenizantė.

Buvo ir meninė dalis, kurioje dalyvavo Paulius Jurkus, "Harmonijos" kvartetas, akt. Vitalis Žukauskas, muzikas Vyt. Strolia.

Pabaigai pasirodė brolių Kezių orkestras, prie kurio prisidėjo ir pats tėvas Romas, pritaręs sūnums akordeonu. Pobūvio dalyviai — vieni šoko ir dainavo, o kiti dar pusvalandį kitą pasikalbėjo su naujuose metuose susitiktais kaimynais ir pažįstamais. S. N.

GIEDOJO KALĖDINIAME KONCERTE

"Harmonija", New Yorko lietuvių kvartetas, kartu su daugeliu amerikiečių meno vienetų, dalyvavo gruodžio 21 d. šv. Patriko katedroje įvykusiame koncerte, pavadintame "A City Singing at Christmas". "Harmonija" atliko 5 giesmes, kurių tarpe buvo ir dvi lietuviškos: J. Naujalo Tyliąją naktį ir Linksmą giesmę. Akompanavo "Harmonijos" nuolatinis palydovas Matas Yatkaukas.

Gausios publikos tarpe buvo ir apie porą dešimčių lietuvių, kurie vėliau su "Harmonija" ir amerikiečiais bičiuliais buvo susitikę Berkshire viešbutyje.

"Harmonijoje" dalyvauja Astra Butkutė (sopranas), Birutė Ralytė-Malinauskienė (altas), Viktoras Ralys (baritonas) ir Petras Tutinas (bosas).

Dr. V. Dambrovos vadovaujama Venezuelos Lietuvių Bendruomenė ruošia Pietų Amerikos Lietuvių kongresą, organizuoja šv. Kazimiero jubiliejinių metų plačią programą, kartu su latviais ir estais — baltų simfoninės muzikos koncertą. Politinei veiklai sustiprinti Dambrovos iniciatyva susijungė septynios tautinės bendruomenės.

Kezienės 75-erių metų sukaktuvinėje programoje dainuoja "Harmonijos" kvartetas. Iš k. į d.: bosas, Petras Tutinas; baritonas, Viktoras Ralys; altas, Birutė Ralytė-Mikalauskienė ir sopranas, Astra Butkutė.

PRANCŪZIJOJE

Ričardas Bačkis Paryžiuje skaitė paskaitą apie Lietuvą. Paskaitą rengė Tarptautinė organizacija veikianti "pasipriešinimui okupuotose kraštuose". Antrą paskaitą skaitė lapkričio 25 d. Beauvais mieste, kurią surengė Krikščionių sąjūdis panaikinti kankinimams.

Po abiejų pranešimų buvo dalijama informacinė medžiaga apie Lietuvą.

Lietuvių kalbos ir civilizacijos kursai Paryžiuje vyksta Naujojoje Sorbonoje. Paskaitos skaitomos pradedantiems ir pažengusiems lietuvių kalboje.

Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimas Paryžiuje ruošiamas 1984 m. vasario 18 d. Minėjimą rengia Lietuvių Bendruomenė.

Vadinama "Septynių grupė" Bedford viešbutyje Paryžiuje gruodžio 8 d. surengė vakarą tikslu prancūzų visuomenę supažindinti su dail. M. K. Čiurlioniu. Rodytos paveikslų skaidrės, perduotos ištraukos iš Čiurlionio muzikinės kūrybos.

1983 m. Prancūzijoje mirė šie lietuviai: Ona Šauklytė-Dorochenko, gimusi 1909 m. balandžio 13 d. Palangoje; Jurgis Pranas Ilinskis, 61 m.; Bronė Norgailytė-Parodi, gimusi 1911 m. balandžio 28 d., Prancūzijoje gyvenusi nuo 1935 m.

Senoji Išeivija ir Lietuva, tokiu pavadinimu Laurynas Kapočius parašė veikalą. Tai klasikinė ideologija ir politinė diferenciacija, Santykiai su Lietuva. Liet. Mokslų Akademijos filologijos sociologijos ir teisės Instituto leidinys. Išleista Vilniuj — Minties. Tai studija apie emigraciją.

Romas Kezys, pritardamas akordeonu, su keturiais sūnumis atlieka muzikos programą savo motinos Eugenijos 75-erių metų sukakties minėjime.

Visos nuotraukos S. Narkėliūnaitės

Vienybė, 1984 m. sausio 15 d.

Sparčiai auganti milijoninė

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

Yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams.

- KASA už paprastas taupymo sąskaitas moka **9%**
- Už IRA pensijų indėlius KASA šiuo metu moka **10%**
- Už didelius ir mažus sertifikatus KASA moka kiek galima aukščiausius procentus.
- Visiems taupytojams KASA lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas.

— KIEKVIENO ASMENS INDĖLIAI KASOJE APDRAUSTI IKI 100,000 DOL. —

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vak.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Telefonas: [212] 441-6799

KASA kviečia visus jungtis į lietuvišką taupymo įstaigą.

SAUSIO 10 D. ARTISTĖ, SCENOS VETERANĖ TEOFILIJA VAIČIŪNIENĖ MINĖJO 85 METŲ GIMIMO SUKAKTĮ. TA PROGA ŽURNALUI KULTŪROS BARRAI JI PATEIKĖ PLUOSTELĮ SAVO ATSIMINIMŲ.

MŪSŲ TEATRO PRADŽIA

Teofilija Vaičiūnienė

Švęsdama „kuklų“ jubiliejų, noriu prisiminti keletą reikšmingų įvykių, kurie paliko pėdsakus mano kūrybiniam gyvenime ir buvo lemtingi.

Pirmoji lemtinga diena (datos neprisimenu) buvo 1919 metų ankstyvą pavasarį Petrograde, kai pirmą kartą išėjau į lietuvių Darbininkų klubo sceną, o Petras Vaičiūnas, pamatęs mane vaidinančią, nutarė, kad privalau būti aktore. (Pamatė jis mane irgi pirmą kartą.) Po vaidinimo savo palto kišenėje radau raštelį, kuriame buvo parašyta: „Būk Tamsta artiste. — Petras Vaičiūnas“. Tą patį vakarą susipažinau su raštelio autorium, kuris žodžiu dar pakartojo — Tamsta privalai būti aktore — ir, nepaisydamas mano prieštaravimų, nuvedė drauge su Ona Kurmyte į P. Gaideburovo dramos studiją.

O pati reikšmingiausia diena mano gyvenime, be abejo, buvo 1920 m. lapkričio 15-ji, susikūrus Kaune Dramos vaidyklai. Tą dieną pasirašiau pirmą sutartį kaip profesionali aktorė. Paėmiau tą sutartį, ilgai varčiau, dar kartą perskaičiau 16 paragrafų ir daugybę pastraipų. Išgąsdino mane vienas paragrafas, kuriame buvo parašyta: reikalui esant, per 24 valandas turėsiu išmokyti vaidmenį ir jį vaidinti. Ši taisyklė mūsų teatre galiojo ilgai. Žinoma, taip atsitikdavo retai, bet jau 1924 metais teko susidurti su šiuo reikalavimu ir išgyventi scenoje tragikomišką situaciją, kurią aprašiau knygoje „Scena ir gyvenimas“.

Studijavau studijavau tą pirmą sutartį ir negalėjau suprasti, kaip čia atsitiko: iš mažens svajojau būti gydytoja, o staiga tapau aktore.

Tą reikšmingą dieną sutartis pasirašė aštuoniolika žmonių: keturiolika aktorių, Petras Vaičiūnas kaip administratorius ir trys režisieriai: Juozas Vaičkus, Kastantas Glinskis, Aleksandras Vitkauskas. Kauno mieste, kurį mes paveldėjome su mediniais šaligatviais ir dviejų liesų arkliukų tempiama konke, nebuvo nei specialios teatrinės mokyklos, nei kito rimto teatro, kur būtų galima pažiūrėti gerų aktorių vaidybos. Reikėjo tenkintis tomis kukliomis žiniomis, kurias sugebėjau sukaupti per trumpą laiką Petrograde, lankydama rimtas teatrinės

12

Artistė Teofilija Vaičiūnienė savo kūrybiniame vakare meno darbuotojų rūmuose, 1979 m.

O. Pajėdaitės nuotrauka

mokyklas. Įgyti vaidybos praktiką galėjome tik scenoje, pasikliaudami vadovais ir mokytojais — režisieriais. Mūsų, aktorių, ir mūsų teatro laimei, dauguma jų buvo ne tik talentingi ir mylintys savo profesiją režisieriai, bet ir geri pedagogai.

Su šiuo keturiolikos aktorių kolektyvu Juozas Vaičkus pradėjo ruošti pirmą istorinį lietuvių nacionalinio teatro spektaklį pagal H. Zudermano „Jonines“, kuris įvyko 1920 m. gruodžio 19 d. Mūsų nuotaika buvo pakili, jaudinomės ne tik dėl savo vaidmenų, bet ir dėl viso spektaklio. Neturėjome laiko rimtai repetuoti, nes dieną visi dirbom įvairiose įstaigose. Menkose teatro patalpose tilpome visi — ir operos kolektyvas, ir mes. Tekdavo repetuoti Juozo Vaičkaus bute, tik į pabaigą persikeldavom į sceną, rinkdamiesi vėlai vakare arba naktį.

Galų gale prisiryšė iki premjeros. Šiaip taip surinkom dekoracijas ir kostiumus iš paveldėto garderobo. Žinoma, aprenkti buvom nestilingai, scenos apšvietimas buvo primityvus, nes neturėjome doro apšvietėjo. Taigi nežiūrind didelių mūsų pastangų ir varginančio darbo, spektaklis buvo blankus, neišbaigtas. Mes tai jautėm ir jaudinomės. Vaidinome jį tik vieną kartą. Vėliau pasirodžiusios recenzijos buvo nepalankios. Juozui Vaičkui priekaištavo už nevykusiai parinktą tai progai veikalą.

Tų pačių metų gruodžio 26 dieną parodėm dar vieną premjerą — V. Ryškovo „Piliečius“; veikalą režisavo taip pat Juozas Vaičkus. Šiais dviem spektakliais baigėm istorinius 1920 metus.

Regis, nedaug praėjo lai-

ko, o iš tų dalyvių, kuriems buvo lemta išvysti pirmojo „Joninių“ spektaklio ramos šviesą, belikom tik du — Juozas Stanulis ir aš. Šiandien kaip gyvus matau ir kitus šio spektaklio dalyvius. Tai Ona Kurmytė, aukšta, liekna kaip liepa, su šviesiais vešliais aukso spalvos plaukais ir didelėmis mėlynomis išraiškingomis akimis. Tai buvo nuostabi, didelio talento aktorė. Antanina Vainiūnaitė, puikioji mūsų Ledi Milford, princesė Turandot, Dezdemona — nepakeičiama klasikinių gražuolių atlikėja. Petras Kubertavičius, nepakartojamas Šarūnas; Viktoras Dineika, nuostabus Chlestakovas. Visi jie sublizgėjo kaip meteorai ir užgeso pačioje kūrybinėje brandoje.

1921 metai mūsų mažam kolektyvui padovanojo net keturis talentingus aktorius — Oną Rymaitę, Jurgį Petrauską, Juozą Laucį ir Stasį Pilką, ir net aštuonias premjeras. Šešis veikalus pastatė K. Glinskis, vieną J. Vaičkus ir vieną A. Vitkauskas. 1922 m. sezoną buvo septynios premjeros: penkis spektaklius režisavo K. Glinskis, po vieną Ljudas Gira ir Jurgis Petrauskas. 1923 metais — penkios premjeros, visas stato K. Glinskis. Tie trys sunkaus ir įtempto darbo metai nuvargino K. Glinskį. Mes jautėm tai ir pradėjom nerimauti. Mūsų entuziazmas geso, iškilo klausimas — kas bus toliau.

Staiga kaip meteoras iš giedro dangaus nukrito ant mūsų galvų Borisas Dauguvietis. Jo stichiškas temperamentas at-

gaivino trupės entuziazmą ir užliejo teatrą gaivia kūrybiškumo banga. Mes vėl neskyrėm dienos nuo nakties. Pradėjo jis nuo G. Hauptmano „Hanelės“ ir M. Meterlino „Nekviestos viešnios“. Tai buvo naujas, neįprastas mums darbas, nes šie veikalai reikalavo ypatingos, mistiškos atmosferos. Rinkdavomės vėlais vakarais po spektaklių ir repetuodavom iki išnaktų. Šie metai premjerų skaičiumi buvo rekordiniai: dešimt veikalų pastatė B. Dauguvietis, du — K. Glinskis.

Kam rašau šiuos skaičius? Ogi tam, kad parodyčiau, kaip įtemptai ir kūrybiškai sugebėjo dirbti mūsų režisieriai ir mažas aktorių kolektyvas. Galbūt tai ne pavyzdys, bet anuomet mūsų teatrui toks skubotumas buvo būtinus, o mums, jauniems aktoriams, gera vaidybos mokykla. Deja, kūrybinga nuotaika tesilaikė tik iki 1926 metų, kai į teatrą atėjo Antanas Sutkus, kaip ponas dievas trijuose asmenyse: direktorius, meno vadovas, vyr. režisierius. Ir, kaip pridera galiūnams, sukrėtė visą teatrą iš pamatų. Įvyko, naujaip tarant, kolektyvinis stresas. Dalį aktorių atleido. Kiti, protestuodami, su K. Glinskiu ir Ona Rymaite priešakyje, išėjo patys. Šį kartą buvo sužadintos ne kūrybinės kolektyvo galios, bet pasipriešinimas ir neapykanta. Tokia slogi konfliktų ir nesutarimų atmosfera tvyrojo iki 1928 metų, kai teatro direktorium buvo paskirtas Jurgis Savickis, kuriam pavyko vėl suburti pakrikusį kolektyvą. Jis sugrąžino K. Glinskį, O. Rymaitę, Vincą Steponavičių ir kitus, o iš Maskvos Dailės teatro iškviėtė Andrių Oleką-Zilinską.

Apie šį, gaila, trumpą mūsų teatro kūrybinį periodą (nuo 1929 iki 1935), vadinamą dramos teatro „renesansu“, daug rašė Balys Sruoga ir kiti, ypač apie legendinį spektaklį V. Krėvės „Šarūną“, kurio premjera įvyko 1929 m. gruodžio 17 d. Tai buvo įvykis, kuris teatro istorijoje retai pasikartoja. Andrius Oleka-Zilinskis atnešė į mūsų teatrą kilnias K. Stanislavskio teatro idėjas ir rimtą, stačiai šventą pažiūrą į aktoriaus pašaukimą bei jo darbą. Patikėjom nauju režisierium ir puolėm dirbti, su didele meile ir pasiaukojimu kūrėm nepakartojamą „Šarūną“, kurį Balys Sruoga savo recenzijoje apibūdino kaip negirdėtą lietuvių teatro triumfą. Muziką „Šarūnui“ parašė Juozas Gruodis, dekoracijas sukūrė Adomas Galdikas. Jie taip užsidegė ir įsijungė į mūsų kūrybinę atmosferą, kad dieną naktį sėdėdavo teatre ir stebėdavo repeticijas. Vieną kartą po naktinės repeticijos einam su A. Galdiku per miesto sodą ir jis man sako: „Niekad nemaniau, kad teatras gali taip pavergti žmogų. Aš dabar nieko nematau ir nieko nežinau, man atrodo, kad tik tai svarbu, kas dabar vyksta teatre“.

Trečias to laikotarpio režisierius milžinas buvo Michailas Nukelta | 13 psl.

Vienybė, 1984 m. sausio 15 d.

MOTERYS

Chicagos meras H. Washington laišku padėjo Lietuvos generalinei konsulei Juzei Daužvardienei ir vicekonsulei M. Kraučionienei už dalyvavimą jo suruoštame pirmame Ethnic Heritage baliuje gruodžio 10 d. Donneley salėje. Meras, tarp kita, pastebėjo, kad jų ir kitų konsulatų žmonių tautiniai drabužiai pagražino ir baliui suteikė spalvingumo, kuris taps Chicagos metine tradicija. Baliaus pelnas — Chicagos varguoliams sušelpiti. Chicago Tribune paminėjo gen. konsulės ir vicekonsulės baliuje dalyvavimą ir jų gražius lietuviškus drabužius.

Emilija Jonušienė įsteigė kasmetinę \$1,000 stipendiją iškiliam lietuviui jaunuoliui, ir savo šimtinėmis per Amerikos Lietuvių Tarybos skyrių Omaha, Nebr. paremia ir Lietuvos laisvinimo reikalus. Igaoliniai Stasys Pangonis ir Jonas Smailys, Sr. jai ALTo vardu nuoširdžiai dėkoja.

Dalia Mackialienė, jau dvejus metus gyvenanti Daytona Beach, Fla., St. Petersburge, Fla., yra suorganizavusi lietuvių teatrą "Žibintą" ir Padėkos Dieną Chicagoje dalyvavo lietuviško teatro festivalyje. Buvo vaidinama A. Kairio komedija "Testamentas". Tame festivalyje Los Angeles teatras suvaidino savo buvusios režisierės sukurtą dramą "Neatpažintas tėvas". Tos pat režisierės parengtą Čiurlionienės veikalo "Aušros sūnūs" montažą Daytono lietuviai parodė gruodžio 10 d. per "Aušros" minėjimą.

Marijona Skabeikienė atstovavo Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybai gruodžio 6 d. Amerikos Italų Federacijos konferencijoj Washington. Konferencija, skirta etninėm grupėm, nagrinėjo etninių grupių rūpesčius ir jų iškelimą Amerikos spaudoje.

Jaunos merginos skulptūra Panevėžio miesto gatvėje.

V. Kapočiaus nuotr.

Vienybė, 1984 m. sausio 15 d.

Sofija Kačinskienė, ilgus metus su vyru aktorium Henriku Kačinsku gyvenusi New Yorke, prieš Kalėdas lankėsi New Yorke ir dalyvavo LKM Federacijos New Yorko klubo popietėje Kultūros židinyje. Prieš tai ji lankėsi Bostone pas savo vyro brolių kompozitorių Jeronimą ir Eleną Kačinskus.

Dr. prof. M. Gimbutienė Chicagoje gruodžio 9 d. skaitė paskaitą, tema "Baltų kilmė". Paskaitą suruošė Balzeko Lietuvių kultūros muziejus savo programoje "Lithuanian heritage: the many views of youth", vakaronei talkino Chicagos skautai akademikai. Vakara pravedė prof. dr. Marija Stankus-Saulaitė. Publiką su paskaitininke supažindino Eileen Maskevich.

Pasibaigus paskaitai vyko gyvos diskusijos, kuriose pasireiškė: dr. K. Eringis, J. Dainauskas, V. Zalatorius, Br. Kviklys, K. Jazbutis, V. Vepštas ir kiti.

Emilija Pakštaitė-Sakadolskienė, pora metų dirbusi Draugo redakcijoje, iš tų pareigų pasitraukė. Nori atsidėti muzikos studijoms, siekti magistro laipsnio muzikoje.

Sakadolskienė praėjusį rudenį su Chicagos kultūrininkų grupe viešėjo Lietuvoje ir ten stengėsi susipažinti su Lietuvos muzikiniu gyvenimu apie ką ji Gimtajame Krašte papasakojo pasikalbėjime.

Eglė V. Žygaitė paskirta Illinois menų tarybos (Illinois Arts Council) Liaudies ir etninio meno programų direktore. Ji vadovaus įstaiagai, skiriančiai finansinę ir techninę paramą valstijos tautinių bei rasinių mažumų, o taip pat toliau nuo miestų gyvenančiųjų piliečių meninio pobūdžio veiklai.

Iš Clevelando E. V. Žygaitė jau persikėlė į Chicago. Jos įstaiga yra 111 N. Wabash Ave., tel. 793-6750. Naujoji direktorė studijavo folklorą Harvardo bei Indianos universitetuose. Šiuo metu ruošia daktarinę disertaciją.

Gintė Damušytė buvo pakviesta gruodžio 16 dalyvauti JAV Valstybės departamento patariamojoje sesijoj apie žmogaus teises. Sesijoj kalbėjo ambasadorius Max Kampelman, JAV delegacijos Madrido konferencijoj pirmininkas, Elliott Abrams bei kiti Valstybės departamento pareigūnai. G. Damušytė, kaip Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos darbuotoja, posėdžiavo su kitais departamento pareigūnais ir kėlė lietuviams rūpimus klausimus. Sesijoj dalyvavo ir Lietuvių Bendruomenės atstovai Ramūnas Kondratas ir Virginija Gureckienė iš Washington, D. C.

Marytė Akelienė, anksčiau ilgą laiką gyvenusi New Yorke ir dalyvavusi Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 kuopos veikloje, antrą sausio savaitę lankėsi Woodhavene pas savo seserį Bronę Spūdienę ir galutinai sutvarkė savo namo pardavimo reikalus. Akelienė atnaujino Vienybės prenumeratą ir paliko auką spaudai.

Dr. prof. Marija Gimbutienė po savo paskaitos Chicagoje gruodžio 9 d. kartu su Balzeko lietuvių kultūros muziejaus savininku Stanley Balzeku.

Z. Degučio nuotr.

MŪSU TEATRO PRADŽIA

Atkelta iš 12 psl.

Čechovas (režisavo 1932 ir 1933 metais), kurį pakvietė A. Oleka-Žilinskas. Tai buvo be galo subtilus, švelnus žmogus, kažkoks spinduliuojantis. Bendrauti su juo ir repetuoti buvo ne darbas, o šventė. M. Čechovas pastatė tris veikalus: V. Sekspyro „Hamletą“ ir „Dvyliktąją naktį“, N. Gogolio „Revizorių“. Dviejuose pastatymuose („Dvyliktojoje naktyje“ ir „Revizoriuje“) ir aš turėjau laimės vaidinti. Iki šiol prisimenu tą kūrybinį džiaugsmą ir skausmą, kurį patyriau repetacijose ir vaidindama. Ypač nesisekė repetuoti „Revizorių“, bet vaidinti buvo vienas malonumas. Visi laukdavome M. Čechovo surengtų improvizacijos valandėlių.

Po „Revizoriaus“ premjeros, kaip įprasta, susirinkom dar truputį pabendrauti ir kartu pavakarieniauti. Netrukus pastebėjau, kad dingo mūsų Čechovas. Pasakiau S. Pilkai ir drauge nuėjome ieškoti. Apžiūrėjom užkulisius — niekur nėra. Nuėjom į direktoriaus kabinetą, ogi ten ant sofos susitraukęs gulė Čechovas. Mes prisėdom prie jo ir pradėjom klausinėti, kas atsitiko, kodėl jis mus paliko? O jis ir sako: „Aš lošiau, bet pralošiau.“ Matyt, režisierius pajuto publikos reakciją ir suprato, kad veikalas nepadarė tokio įspūdžio, kokio jis tikėjosi. Iš tikrųjų žiūrovai šio spektaklio nesuprato, nors tai buvo nepaprastai įdomus ir geras pastatymas.

Dviejuose veikaluose — A. Ostrovskio „Miške“ ir H. Bergerio „Tvane“ — M. Čechovas su mumis vaidino. Jis kalbėjo rusiškai, o mes lietuviškai. Ši trumpą mūsų bendravimą dažnai prisimenu ir dėkoju likimui, kad patyriau tiek daug tikro kūrybinio džiaugsmo ir praturtėjau kaip aktorė ir kaip žmogus.

Atėjo 1940 metai — nepaprasti, nekasdieniški, pilni naujų minčių, idėjų — tarybiniai metai. Rudenį atvykau su naujai suorganizuotu teatro ko-

lektyvu į savo Vilnių. Iš anksto buvome paruošę vos vieną kitą veikalą. O čia dar reikia tinkamai sutvarkyti teatro rūmus, iššluoti lenkų ponų dulkes, kad naujas žiūrovas, atvykęs po darbo į spektaklį, tuose rūmuose įgautų jėgų statyti naują gyvenimą. Ir prasidėjo darbas. Visas kolektyvas, nuo teatro vadovo R. Juknevičiaus iki rūmų durininko Juozo Blažiūno, dieną naktį nepaliauja ruošti teatro atidarymui. Pagaliau 1940 spalio 6 d. 14 val. įvyko Vilniaus dramos teatro iškilmingas atidarymas, o vakare — H. Hejermanso „Vilties“ premjera.

Po premjeros buvo pasakyta daug gražių, turiningų kalbų, nuoširdžių sveikinimų. Visi džiaugėmės, kad naujas teatras steigiamas Vilniuje. Po to prasidėjo linksmoji dalis. Šokom ir dainavom iki aušros. Paryčiais moterys išsiskirstė į namus, o vyrai, kaip liaudies dainoje sakoma, — tris dienas, tris naktis keleliu jojo, ketvirtą naktelę giroj nakvojo.

Pasibaigus linksmybėms, R. Juknevičius atėjo į teatrą nešinas nauja pjese — V. Ivanovo „Šarvuotis 14-69“, prasidėjo antras teatro kūrybinis etapas.

Visi šie istoriniai mūsų teatro įvykiai giliai įsirėzė į atmintį ir širdį, nes visus tuos potvynius ir atoslūgius teko pačiai išgyventi. Šiandien džiaugiuosi matydama, jog mūsų įžiebtas meno žiburėlis šilpsnojo ir šviečia. Ir jeigu nieko neturėčiau — vis tiek jausčiausi turtinga ir laiminga.

Eglė Juodvalkė, dirbanti Laisvės radijo tarnyboje Muenchene, Chicagos ligoninėje pergyveno gana sunkią — inksto persodinimo operaciją. Operacija pavyko gerai, ligonė jau grįžo į tėvų namus. Jos tėvas — žurnalistas — Antanas Juodvalkis, o ji pati — rašo eilėraščius bei straipsnius.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

SPORTO SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS CLEVELANDE

Clevelando Lietuvių Namuose gruodžio 10 d. įvyko metinis SALFASS suvažiavimas, kuris sutraukė apie 40 atstovų. Jam pirmininkavo V. Jokūbaitis ir V. Čyvas iš Clevelando, o sekretoriavo B. Savickas iš Toronto.

Buvo išklaudyta apygardų bei įvairių sporto šakų vadovų pranešimai. Nemaža laiko paskirta antrųjų Pasaulio Sporto Žaidynių aptarimui. Buvo iškeltos teigiamos, o taip pat ir neigiamos jų pusės (o trūkumų rasta nemaža). Nežiūrint, jog Sąjungos pirmininkas gerokai anksčiau buvo pasigarsinęs, jog trečiosios žaidynės jau sutartos rengti Australijoje, suvažiavimo dalyviai pasisakė, jog ši klausimą dar net peranksti yra svarstyti. Tačiau kai kurie išreiškė mintį, jog jos nebūtų siejamos kartu su kitais didesniais lietuviškais renginiais, kaip kad anksčiau yra buvę.

Siame suvažiavime būta ir svečių. Ju tarpe čia dalyvavo ir suvažiavusius pasveikino JAV LB pirm. dr. A. Butkus ir PLB valdybos vicepirm. R. Kudukis. Nuspręsta, jog sportininkų atstovą į PLB valdybą dabar nepasirinks pati PLB, bet ji pasiūlys SALFASS centro valdyba.

Neturint daug laiko, daugumas svarbių klausimų paliesti tik prabėgomis. Neturėta laiko pilnai sudaryti 1984 metų sporto varžybų kalendoriaus, nežiūrint, jog tie metai jau buvo čia pat ir daugelyje vietų sporto sales reikia, užsakyti bent pusmetį prieš jas. Pagrindines žaidynes — Š. Amerikos Lietuvių sporto žaidynių pirmąjį ratą (krepšinį, tinklinį, šachmatų ir stalo tenisą) numatyta pravesti Toronte balandžio 28-29 dienomis.

Į Sąjungos garbės narius buvo pakelti du darbuotojai: Algirdas Bielskus iš Clevelando ir Bronius Keturakis iš Milwaukės.

TARP GERIAUSIŲJŲ — TRYS ŽALGIRIEČIAI

TSRS futbolo federacijos prezidiumas patvirtino šių metų futbolo sezono 33 geriausiųjų šalies žaidėjų sąrašą. Jame figūruoja ir trys Vilniaus žalgiriečių pavardės. Antraisiais įrašyti vartininkas V. Jurkus (po Maskvos spartakiečio R. Dasajev) ir kairysis vidurio gynėjas V. Kasparavičius (po Kijevo dinamiečio S. Baltačos). Vidurio puolėjo pozicijoje S. Jakubauskui pripažinta trečioji vieta.

Pabaltijo plaukimo pirmenybėse Rygoje geriausiai pasirodė Lietuvos komanda, surinkusi 202 taškus. Antri buvo Estijos (197), treti — Latvijos plaukikai (166 taškai). Pagerintas vienas Lietuvos rekordas: kaunietė D. Babrauskaitė 400 m. laisvu stiliumi nuplaukė per 4 min. 36,5.

KAI KURIOS 1984 M. ŽAIDYNĖS

Vasario 4-5 d. — Š. A. Pabaltiečių ir lietuvių alpinistinės ir "cross-country" slidinėjimo pirmenybės Devil's Elbow Ski Resort, Bethany, Ont. Rengia Toronto Estų sporto klubas "KALEV". Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų.

Vasario 12 d. — Ohio biatolono (biatholon) pirmenybės ORCO Sportsmen's Assn. Range, Geneva, Ohio (apie 50 mylių į rytus nuo Clevelando), iš kurių bus išvestos pirmosios lietuvių pirmenybės.

Balandžio 28-29 d. — 34-ųjų Š. A. Lietuvių sporto žaidynių pirmojo rato varžybos Toronte, Ont. Programoje: krepšinio, tinklinio, šachmatų ir stalo teniso pirmenybės.

KREPŠININKAI Į ISPANIJĄ

TSRS vyrų krepšinio rinktinė, kuri pradėjo rengtis Olimpiniams žaidynėms, išvyko į Ispaniją. TSRS komandos, sudėtyje — penki Lietuvos publikos krepšininkai. Tai Kauno žalgiriečiai V. Chomičius, S. Jovaiša ir A. Sabonis bei Vilniaus "Statybos" atstovai Š. Marčiulionis ir A. Vainauskas. Kartu su jais išvyko A. Belostenas (Kijevo "Strojitelis"), N. Deriuginas (Tbilisio "Dinamo"), A. Jermolinskis, A. Lopatovas, A. Myškinas ir H. Enderas (Maskvos CASK), V. Valteris, A. Jekabsonas, ir I. Migliniekas (Rygos VEF).

Ispanijoje TSRS krepšininkai, be draugiškų rungtynių, dalyvaus tarptautiniame turnyre, kur susitiks su JAV, Kubos ir Ispanijos komandoje.

EUROPOS TAURĖ R. ŽULPAI

Turkijos sostinėje Ankaroje pasibaigė Europos taurės plaukimo varžybos. Tarp vyrų komandų sėkmingiausiai rungtyniavo TSRS rinktinė, surinkusi 210 taškų. Moterų varžybų nugalėtojomis tapo VDR atstovės. Tarybinės plaukikės užėmė antrąją vietą.

Šiose varžybose TSRS garbę gynė ir olimpinis čempionas Robertas Žulpa. Paskutinįją varžybų dieną vilnietis rungtyniavo savo mėgstamoje 200 m. krūtine distancijoje ir iškovojo pergalę — 2 min. 14,74 sek.

Naujieji Lietuvos krepšinio čempionai paaiškėjo tik paskutinę idomaus čempionato dieną. Pirmąją vietą vėl užėmė Kauno "Atleto" komanda, kuri lemiamose rungtynėse Panevėžyje nugalėjo Vilniaus "Statybos" sportininkus — 86:74. Vilniečiai — antri. Trečiąją vietą iškovojo Panevėžio "Lietkabelio" komanda.

Šachmatų meistras A. Butnorius Š Kauno laimėjo Tarptautinėje šachmatų federacijos kongrese, Filipinų sostinėje Maniloje, tarptautinio meistro titulą.

ST. PETERSBURG, FLA.

St. Petersburg Independent spausdina vertingus Kay Masters vedamuosius, kuriuose stipriai gimi Sovietų Sąjungoje kankinami politiniai kaliniai. Ištasas vedamasis paskirtas Robertui Grigui, kuris pašauktas į Sovietų kariuomenę atsisakė prisiekti sovietinei santvarkai ginti. Vedamasis pailiustruotas vaizdžiu piešiniu. Laikraštis taip pat spausdina sąrašus ir adresus politinių kalinių Sovietų Sąjungoje, ragindamas jiems rašyti laiškus. Taip pat net pirmoj vietoj paskelbti adresai kalinamų lietuvių: Balio Gajausko, Adelės Kilčiauskienės, Mečislovo Jurevičiaus, Povilo Pečeliūno, Danutės Pečeliūnienės, Antano Grigo, Vytauto Bogušio, Jadvygos Kaušienės, Danutės Kelmelienės, Vlodo Lapieno, Jono Saunorio, Dalios Tamulytės, Petro Paulaičio, Alfonso Svarinsko, Jadvygos Bieliauskienės, Antano Terlecko, Elenos Terlecienės ir kitų.

Lietuvių teisėm ginti 1983 m. aukų vajaus metu St. Petersburgo kolonijos lietuviai suaukojo \$3,605. Aukos rinktos bendromis ALTo, Tautos Fondo ir Lietuvių Bendruomenės pastangomis.

Iš viso dvejų metų bėgyje St. Petersburgo ir apylinkių lietuviai lietuvių teisėm ginti suaukojo \$14,000 su viršum.

Lietuvos vyčių St. Petersburgo 147 kuopos susirinkime lapkričio 7 išrinkta valdyba: pirm. Aleksas Kraujalis, vicepirmininkai inž. A. Mažeika, T. Liutkienė ir H. Petraitis, protokolų sekr. V. Kleivienė, finansų sekr. A. Petraitienė, išd. B. August, globėjai prel. J. Balkūnas ir K. Vilnis, korespondentė A. Petraitienė, lietuvių reikalams K. Kleiva, ryšiams V. Jacobson, kultūros reikalams E. Praninskienė, E. Grušienė ir A. Shukienė. Dvasios vadas kun. J. Gasiūnas.

Lietuvių klubo narių susirinkimas įvyko lapkričio 12 klubo salėje. Dalyvavo 149 nariai. Veiklą pranešė A. Gudonis. Trumpesnius pranešimus pateikė K. Vaičaitis, A. Krulickienė, J. Kirtiklis, J. Taoras, P. Vasiliauskas ir P. Stanelis. Revizijos komisijos vardu pranešimą padarė J. Žvynys.

Klube yra 474 nariai, iš jų 244 amžnieji ir 230 tikrieji nariai. SPIFFS tarptautinis festivalis įvyks vasario 24-26. Gražuolės rinkimai sausio 21.

Nauja valdyba: pirm. A. Gudonis, vicepirm. K. Vaičaitis, sekr. A. Krulickienė, išd. J. Kirtiklis. Direktoriai: E. Bazėnas, A. Graubauskas, J. Jokubauskas, P. Kraujalis, S. Lungys, J. Purtulis ir J. Švedas.

Revizijos komisija: J. Žvynys, J. Vaičaitis ir G. Puniškienė, A. Šukys kandidatas.

Vytautas Beleckas ir sūnus Jonas, sav. WINTER GARDEN SVETAINĖS, 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

DR. DONATAS ALEKSANDRAVIČIUS, VEDEJAS

Metro Dental Service, P. C.

116-06 MYRTLE AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: [212] 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudus
ir visais reikalais kreipkitės į

John Orman Agency

REAL ESTATE & INSURANCE

PILDOMI MIESTO, VALSTYBĖS IR FEDERALINĖS
VALDŽIOS MOKESČIŲ PAREIŠKIMAI.

Geriausias patarnavimas

110-04 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y. 11418
Telefonas: Virginia 6-1800

CHICAGOJE MIRĖ JONAS VALAITIS

Iš M. Pranevičiaus atsisveikinimo kalbos

Pedagogas Jonas Valaitis

Pedagogas Jonas Valaitis palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse. Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Centro komiteto pirmininkas Mykolas Pranevičius, sausio 8 d., atsisveikindamas velionį Joną Valaitį, Petkaus šermentinėje pasakė šią kalbą:

Didžiai gerbiamieji,

Sustojo Jono Valaičio, garbingos Valaičių šeimos nario, pedagogo, visuomenininko, socialdemokrato ir tauraus lietuvių plakusi širdis.

Velionis gimė 1888 m. sausio 26 d. Margių kaime, Paežerių valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje.

1908 m. baigė Marijampolės gimnaziją ir įstojo į Varšuvos universitetą, fizikos matematikos fakultetą.

1910 m. persikėlė į Petrapilio universitetą ir baigė matematikos skyrių.

1912 metais, gyvendamas Petrapilyje, įstojo į slaptą socialistų kuopelę, vadovaujamą Liutkaus. Kuopelėje gyvai reiškėsi ir Liutkaus sesuo, su kuria susipažino ir sukūrė šeimą.

Kuopelėje dažnas svetys buvo ir Steponas Kairys, vienas žymiausių lietuvių socialdemokratų veikėjų.

1917 m. pradėjo dirbti Lietuvių Centriniam Komitete ir vakarienuose suaugusiems kursuose.

1919-20 m. buvo Marijampolės realinės gimnazijos direktorium. Ją uždarius turėjo pasiūlymą pasilikti Marijampolėje gimnazijos direktoriumi. Pasiūlymo atsisakė, išvyko į Klaipėdą ir nuo 1925 iki 1939 m. mokytojavo Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijoje, kartu buvo suaugusiems vakarinių kursų vedėju.

Mokytojaudamas Klaipėdoje, su Vyt. Didž. gimnazijos direktorium. Pranu Mašiotu steigė Klaipėdos krašte Pagėgiuose, Šilutėje ir kitoje vietovėse lietuviškąsias mokyklas. Nuo 1925 iki 1932 m. buvo Klaipėdos krašto mokytoju draugijos sekretorium.

Vokietijai okupavus Klaipėdos kraštą, 1939-40 m. mokytojavo Kauno 6-ojoje gimnazijoje. 1940 m. buvo paskirtas Aušros gimnazijos direktorium.

Būdamas Kaune, palaikė artimus ryšius su profesorium V. Čepinskiu, buvusiu V. D. universiteto Rektorium.

Bolševikams okupavus Lietuvą, pasitraukė į Vokietiją, mokytojavo gimnazijoje Pfulingene.

1949 m. atvyko į Jungtines Amerikos Valstijas, apsigyveno New Yorke. Čia jis įsijungė į lietuvių socialdemokratų judėjimą ir įstojo į New Yorko 19-ąją kuopą.

Po keletos metų persikėlė į Či-Vienybę, 1984 m. sausio 15 d.

cają, įsijungdamas į Mažosios Lietuvos Draugijos veiklą, buvo tos draugijos valdybos nariu.

Perėmęs sekretoriaus, o vėliau 4-osios socialdemokratų kuopos ir pirmininko, jis įsijungė į Chicagos ALTo skyrių.

Bendradarbiavo Keleivyje, Naujienose, Mintyje ir kitoje spaudoje.

1960 m. buvo paminėta Steigiamojo Seimo 40 metų sukaktis, pabrėžiant, kad 1920 m. gegužės 15 d. yra nepaprastos reikšmės data Lietuvos gyvenime. Steigiamasis šėimas priėmė Lietuvos Konstituciją, pravedė žemės reformą ir padėjo valstybei stiprius teisingumo, demokratijos ir tikėjimo laisvės pagrindus.

40-ties metų sukakčiai rengti komitetas išleido atsišaukimą "Į Pasaulio Lietuvius", kurį pasirašė laisvėje gyvenantieji buvusieji Steigiamojo Seimo atstovai: K. Bielinis, St. Kairys, M. Krupavičius, Jonas Valaitis ir eilė kitų.

Velionis, remdamas ALTo ir VLIKo politinę veiklą, kartais aštriau pasisakydavo prieš tuos, kurie smerkė politines partijas.

Viename savo straipsnių rašė: "Didžioji ir realioji politika turėtų būti ta, kad mes savo partijas ir jų sudaromus veiksmus visomis išgalėmis stiprintume, idant priartėjus palankiam laikui, su mūsų bičiulinėmis europinėmis politinėmis partijomis ir jų internacionalais laimėtume ir savo pavergtai tėvynei laisvę. Visi mūsų politinių partijų niekintojai didžiai klysta jas laidodami. Laidotojai mirs, bet partijos gyvuos, nes idėjos, jei didžios, nemiršta, lemdamos žmogaus ir jo tėvynės gražią ateitį".

Velionio ši mintis, paskelbta žurnale "Mintis" 1971 m., pilnai pasitvirtino 1981-2 metais kilus pavergtos Lietuvos klausimui Europos Parlamente. Kaip tik pagalba Europos bičiulinių-idėjinių partijų ir buvo pravesta palanki rezoliucija, išjudinusi iš mirties taško pavergtos Lietuvos klausimą.

Jo mirtis mums visiems yra didelis smūgis.

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Centro Komiteto vardu reiškiau gilią užuojautą velionies garbingai šeimai: sūnums inž. Jurgiui ir dr. Jonui Valaičiams ir jų šeimoms, dukrai Aldonai Valaitytei-Markelienei ir jos šeimai, o taip pat ir visiems jų giminėms ir artimiesiems.

Ilsėkis ramybėje mūsų idėjos mielas drauge.

Antanas Jonynas, newyorkiečio dailininko Vytauto K. Jonyno brolis, gyvenęs London, Ont., Kanadoje, mirė gruodžio 9. Palaidotas gruodžio 14 Londone. Žmona buvo mirusi 1964. Liko dukra Dalia ir sūnus Vaidotas. Buvo gimęs 1911 kovo 17, baigęs Kybartų gimnaziją, Vytauto Didžiojo universiteto teisių fakulteto ekonomijos skyrių, Karo mokyklą, tarnavo Pieno centre Kaune. Giminėms, ypač kaimynui Vytautui Jonynui, reiškiamo gilią užuojautą.

GARBINGAM VISUOMENINĖS VEIKLOS VETERANUI,
KULTŪRININKUI

Jonui Valaičiui
MIRUS

giliai skausme jungiamės ir nuoširdžią užuojautą reiškiamo velionio dukteriai Aldonai-Marytei, sūnums dr. Jonui ir inž. Jurgiui bei jų šeimoms.

LIETUVIŲ SOCIALISTŲ S-GOS 19 KP.
Brooklyn, N. Y.

JONUI VALAIČIUI

MIRUS

giliai užjaučiame Jo dukrą Aldoną, sūnus — Joną bei Jurgį ir jų šeimas.

LIETUVIŲ DARBININKŲ DRAUGIJOS 7 KP.
Brooklyn, N. Y.

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radziunas, savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona,
pyragai vedybiniam ir kitokiems
pokyliams.

Tel. 779-5156

43-04 JUNCTION BLVD., CORONA, QUEENS, N. Y. 1138

WALSH & CASSESE

FUNERAL HOME, INC.

104-38 JAMAICA AVENUE

RICHMOND HILL, N. Y. 11418

212-849-2775

212-843-4620

OUR CHAPELS CAN ACCOMMODATE 200 PERSONS.

PARKING ON PREMISES.

J. MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MODERNI, VĖSINAMA KOPLYČIA

A. J. BALTON-BALTRŪNAS

LICENSED MANAGER AND NOTARY PUBLIC

660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 11211

Tel. STagg 2-5043

Juozas Kavaliauskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Licensed Pennsylvania and New Jersey

1601 S. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.

Telefonas DEwey 4-5136

VIENYBĖ

Ministerį Stasį Lozoraitį paminėjo New York Times gruodžio 28 dienos laidoje. Surašyta svarbieji ministerio darbai ir datos, surašyti ir likę šeimos nariai.

Dail. Anastazija ir Antanas Tamošaičiai paruošė rengiamai knygai apie šv. Kazimierą mene gražių ir vertingų savo kūrinių ir nuotraukų. Knygą redaguoja ir visą medžiagą telkia Paulius Jurkus. Visa gauta medžiaga perfotografuojama.

The New York Eagle, naujai pradėtas New Yorke leisti savaitinis laikraštis, savo 2 numeryje išdėjo Gintės Damušytės straipsnį apie kun. Tamkevičiaus nuteisimą Lietuvoje.

Lietuvių Atletų Klubu metinis narių susirinkimas įvyks sausio 27, penktadienį, 7:30 v. v. Kultūros židinyje. Klubu valdyba praneša, kad narių dalyvavimas būtinas.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas šiemet įvyks vasario 19 d., sekmadienį: Pamaldos Apreiškimo par. bažnyčioje, 11 v. ryto, o minėjimas Kultūros židiny Brooklyne 3 v. p. p. Pagrindiniu kalbėtoju bus inž. Jonas Jurkūnas iš Chicago.

Programai vadovaus Rūta Degulevičiūtė. Meninę programą atliks Rūta Regina Žymantaitė-Peters.

Vytautas Zalatorius, Vienybės bendradarbis Chicagoje, savaitgaliui buvo atvykęs į New Yorką su žmona Birute ir dukromis Snieguole ir Alyte. Ta proga lankėsi Vienybėje, plačiau pasitarė laikraščio reikalais ir dėl besitariančios Vienybės šimtmetinės sukakties 1986m. Svečiai aplankė idomesnes New Yorko vietas ir sausio 15 d. grįžo į Chicago.

New York – New Jersey SLA 5-osios apskrities susirinkimas įvyks vasario 26-ąją, sekmadienį, 1 val. p. p., 307 W. 30 St., New Yorke.

Brooklyn – New York, SLA 38 Kp. susirinkimas įvyks sausio 29 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Fifi salėje, 94-25 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 Kuopos susirinkimas įvyks sausio 29, sekmadienį, 3 val. p. p. Fifi salėje, 94-25 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Albino Prižginto vargonų koncertas įvyks sekmadienį, sausio 22 d. 4 v. p. p. Lady of Grace bažnyčioje, 400 Willow Ave., Hoboken, N. J. Prižgintas vargoninkauja ir vadovauja St. John's Episkopalų bažnyčioj Elizabeth, N. J.

Mečys Razgaitis Kalėdų dieną giesmes solo ir su choru giedojo Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Sekmadienį, sausio 15, sumos metu Apreiškimo parapijos bažnyčioje gieda šv. Kazimiero giesmę, kurią pats yra sukūręs.

KLAIPĖDOS MINĖJIMAS

Sausio 14 d. New Yorko šaulių kuopa surengė savo tradicinę Klaipėdos krašto prisijungimo prie Lietuvos šventę-minėjimą. Nepaisant sniego ir šalčių, susirinko gerokas būrys ne tik New Yorko, bet ir kaimyninių valstijų lietuvių.

Minėjimą atidarė šaulių kuopos vadas Kęstutis Miklas. Įnešus vėliavas, invokaciją sukalbėjo kuopos dvasios vadas Pranciškonų vienuolyno viršininkas T. Leonardas Andriekus, OFM. Programai vesti kuopos vadas pakvietė šaulę Vidą Jankauskienę, kuri ir pati atliko dalį programos, paskaitydama progai pritaikytų minčių iš mažlietuviuo veikėjo Martyno Gelžinio raštų.

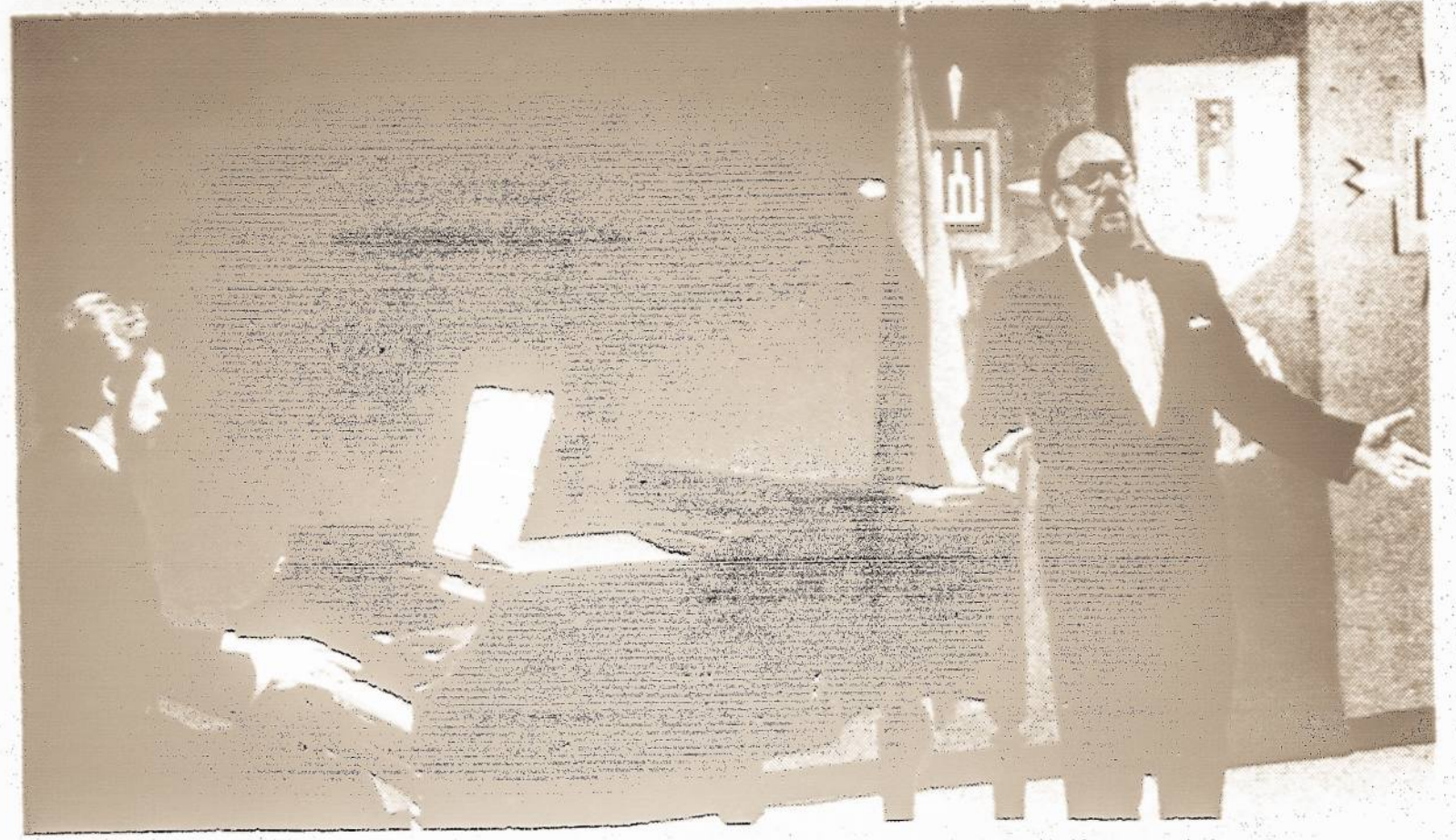
Minėjimo rengėjus ir dalyvius sveikino Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis ir LB New Yorko apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis.

Pagrindinė vakaro kalbėtoja buvo Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus anūkė Ieva Jankutė. Ji savo mintimis buvo nauja ir nepakartojama. Kalbėjo ji apie Mažosios Lietuvos moteris, dalyvavusias lietuviybės veikloje ir talkinusias lietuvių kultūros skleidime saviškių ir kitataučių tarpe.

Ji ilgėliau sustojo ties šiomis veikėjomis: Morta Zauniute, Morta Raišutyte, Marija Brakiene, rašytoja Ieva Simonaityte, žurnalistė ir redaktore Ona Jagomastaite-Vilmantiene, Elze Jankute (Martyno Jankaus dukra, šiuo metu gyvenančia Toronte, Kanadoje ir šiemet mininčia savo 90 metų amžiaus sukaktį), Chicagoje esančia Aldona Buntinaite ir kitomis.

Jos kalba, kaip vėliau minėjimo dalyviai pabrėžė, buvo naudinga ne tik tų moterų veiklos apžvalga, bet ir priminimu, kad kartu su vyrais, dalyvavusiais Klaipėdos krašto prisijungimo sukilime, savo dalį atliko ir moterys. Minėjimo dalyviai karštomis ovacijomis sutiko ir palydėjo Mažosios Lietuvos dukrą prelegentę.

Meninę minėjimo programą atliko solistas Stasys Citvaras, akompanuojant Viktorui Raliui, padaina-

Dainuoja solistas Stasys Citvaras, akompanuojant Viktorui Raliui.

New Yorko šaulių kuopos suruoštoje Klaipėdoje minėjimo atgaivoje – būrelis publikos iš arti ir toli: newyorkietis J. Koncė, newjersietis, net iš Trenton, N. J., su žmona Adriana atvykęs Jonas Bortkevičius. Tarp jiedviejų newyorkietės Bronė Spūdienė ir Marytė Vasilka ir Marytė Akelienė, iš St. Petersburg, Fla.

Visos nuotraukos Salomėjos Narkėliūnaitės

ves pasaulinių ir lietuvių kompozitorių kūrinių.

Šis jau seniai newyorkiečių parengimuose lauktas svečias sutiktas ir palydėtas labai šiltai, net įprašytas ir pabisuoti. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Po to šaulė Elena Mickeliūnienė minėjimo dalyviams surengė kavutę.

Pianistė Aldona Kepalaitė neseniai perėmė vargonininkės pareigas Aušros Vartų parapijoje, Manhatane, N. Y. Šiuo metu vargonininkė intensyviai dirba su Lietuvos vyčių 12 kuopos komitetu, ruošiantis Nepriklausomybės ir Šv. Kazimiero minėjimą. Minėjimus rengia Lietuvos vyčių 12 kuopos.

Martyno Jankaus anūkė Ieva Jankutė kalba Klaipėdos minėjime.

Sausio 14 d. Kultūros židinyje įvykusio Klaipėdos prisijungimo prie Lietuvos sukakties rengėjai ir programos dalyviai. Jų tarpe New Yorko šaulių kuopos pirm. Kęstutis Miklas, PB apygardos pirm.

Aleks. Vakselis, pagrindinė kalbėtoja Ieva Jankutė, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, programos vedėja Vida Jankauskienė, solistas Stasys Citvaras. Stovi: Paulius Jurkus, muzikas Viktoras Ralys ir kt.

Vienybė, 1984 m. sausio 15 d